Viața studențească

REVISTĂ A ASOCIAȚIILOR STUDENȚILOR DIN REPUBLICA SOCIALISTĂ ROMÂNIA Nr. 37 ● Miercuri 30 X 1968 ● 16 pagini ● 0,50 lei

DESEN DE RADU VINCENZ

Un singur puls, o singură suflare

Ca un reflex firesc al vieții noastre sociale de fiecare dată cînd se vestește desfășurarea unei plenare a Comitetului Central al Partidului Comunist Român știm și așteptăm ca aceasta să consfințească o nouă cucerire socialistă, să deschidă un nou drum într-un domeniu sau altul al operei durabile pe care o făurim. Mai ales de la Congresul al IX-lea al Partidului încoace ne-am obișnuit să vedem acționînd consecvent spiritul realist înnoitor care caracterizează politica noastră, marea ei receptivitate față de viața și aspirațiile poporului, capacitatea de a le distinge și de a lucra în sensul impus de acestea.

Cum tot atît de bine știm că acest curs sigur, în permanență ascendent, se datorește clarviziunii marxist leniniste, cu care Partidul nostru își exercită rolul său conducător. Pe drept cuvînt, în expunerea care a fundamentat discuțiile de la primul punct al recentei plenare, tovarășul Nicolae Ceaușescu sublinia în cuvinte pline de adevăr covîrșitoarea și istorica însemnătate a rolului pe care-l are partidul nostru ca forță politică diriguitoare a mersului societății.

Partidul nostru își realizează cu succes rolul conducător în societate datorită faptului că este legat prin mii și mii de fire de masele cele mai largi ale poporului, că se identifică cu aspirațiile și interesele supreme ale națiunii, că e trup din trupul clasei muncitoare, al țărănimii, al intelectualității, că prin membrii săi, prin comuniștii români și cei aparținînd naționalităților conlocuitoare el păstrează un contact intim cu toate clasele și păturile sociale muncitoare din România. Pentru fiecare om al muncii partidul reprezintă astăzi autoritatea supremă în viața națiunii socialiste, forța politică și socială cea mai înaintată pe care se sprijină cu încredere tot ceea ce e mai valoros în sînul societății noastre, la care găsesc receptivitate, încurajare și ajutor concret ideile și propunerile cele mai prețioase, exprimînd înțelepciunea colectivă a poporului, sugestiile cele mai îndrăznețe menite să contribuie la accelerarea progresului material și spiritual al României.

Acționînd ca o puternică forță de coeziune, găsind în fiecare etapă a revoluției noastre numitorul comun al intereselor și aspirațiilor maselor de oameni ai muncii, indiferent de naționalitate, identificîndu-se cu năzuințele lor cele mai vitale, Partidul Comunist Român și-a dovedit în fapt capacitatea de a canaliza pe un făgaș rodnic energiile revoluționare ale poporului, fiind inițiatorul și conducătorul tuturor bătăliilor decisive care au schimbat din temelii structura și înfățișarea societății. Cheia de boltă a acestor transformări au constituit-o răsturnarea de la putere a claselor apăsătoare, exproprierea expropriatorilor, lichidarea proprietății capitaliste și, implicit, desființarea exploatării omului de către om pe planul relațiilor sociale. Procesul de omogenizare a societății, unirea tuturor forțelor creatoare ale poporului are ca atare o bază economico-socială trainică pe care nimic n-o poate zdruncina, după cum într-o unanimitate grăi-

Niculae STOIAN

(Continuare în pagina a 4-a)

O ADUNARE SERIOASĂ

Titlul pe care l-am ales pare, poate,... „conformist", dar e singurul cu adevărat potrivit, exprimînd întreg nu atît atmosfera, cît conținutul dezbaterilor prilejuite de adunarea U.T.C. a Facultății de limbă și literatură română din București. Dar cum orice titlu e, într-un sens, o concluzie, trebuie să observ că nimic, la începutul adunării, nu permitea anticiparea deplinei seriozități, sinonimă cu răspunderea, în care s-a discutat. O dare de seamă ascultată cu mai multă sau mai puțină indiferență, încheiată în acel obligatoriu intermezzo al tăcerii, devenit un șablon al adunărilor, stinghereala primelor înscrieri pe lista vorbitorilor... Și totuși nici darea de seamă n-a fost atît de c[illegible]uit de schematică, nici stinghereala atît de obișnuit de reală.

Deci, în concluzie, au existat lipsuri, dar activitatea comitetului a fost bună, colaborarea dintre membrii lui exemplară, și aproape toți merită evidențierea. Cu evidențieri și autocritici, nelipsite în asemenea ocazii, darea de seamă se încheie dar adunarea, s-ar putea spune, de-abia începe.

Eugen PATRICHE

(Continuare în pagina a 2-a)

VIVAT POLITEHNICA!

„Au judecat că cu rușine vine un popor și neam, ce este așa vechi așa vestit, proslăvit și înzestrat cu toate rodurile pămîntului, precum și cu toate darurile duhovnicești, cu un cuvînt nem împărătesc și care acum să află chiar însuși supt ocîrmuire prea înaltului schiptrul Măriei Sale, să nu aibă și el o școală mai de trébă, o Academie cu știință, chiar în limba maicii sale și să se lase mai slab, mai scăzut..."

Am ales drept preamblul pentru paginile noastre jubiliare aceste cuvinte ale ctitorului Școlii Superioare Tehnice de la București, pentru că ele, acum, după un secol și jumătate, constituie o cinstire la fel de viabilă, atît pentru cel care le-a rostit, cît și pentru învățămîntul nostru tehnic superior, care pune în valoare marile virtuți elogiate de acela care a fost GHEORGHE LAZĂR.

În discuția Comisiei pentru probleme sociale și asistență medicală

REZOLVAREA OPTIMĂ A ACTIVITĂȚILOR SOCIAL GOSPODĂREȘTI

În zilele de 27 și 28 octombrie s-a întrunit într-o ședință de lucru, la puțină vreme după Comisia profesională, Comisia pentru probleme sociale și asistență medicală a Consiliului U.A.S.R.

În discuția comisiei s-au aflat problemele îmbunătățirii organizării și funcționării cantinelor studențești pe baza unui nou regulament întocmit de Ministerul Învățămîntului și U.A.S.R., regulamentele privind desfășurarea concursului anual pentru stabilirea căminelor și cantinelor fruntașe pe țară, instrucțiunile referitoare la modul de rezolvare a sugestiilor și sesizărilor făcute de studenți pentru buna funcționare a cantinelor, precum și îndrumătorul cuprinzînd măsurile luate în vederea educației sanitare a studenților.

Dezbătînd în amănunțime aspectele diverse ale problemelor abordate, lucrările comisiei au semnalat, în același timp, o seamă de situații concrete, unele dificultăți existente ; au fost făcute de asemenea numeroase propuneri de îmbunătățire a activității cantinelor, atenția principală fiind îndreptată în direcția realizării eficiente a colaborării între studenți și serviciile social-administrative.

În acest sens a fost subliniată importanța rezolvării eficiente și imediate a sesizărilor studenților. Vechiul sistem al condicilor sau cutiilor de sesizări nu a dat rezultatele scontate în cele mai multe din locurile unde a fost folosit. Indiferent de forma adoptată pentru colectarea sesizărilor, important este modul de rezolvare a acestora, ceea ce impune consultarea lor zilnică de către administrație și președintele comitetului de cămin. **Ținerea evidenței sesizărilor la serviciile sociale sau la rectorate, întrunirea ipotetică a unor comisii și comitete nu făceau decît să amîne rezolvarea unor probleme ușor de abordat la zi, pe planul comitetului de cantină.**

S-au ridicat de asemenea probleme legate de meniuri, impunîndu-se un calcul real al caloriilor — nu numai pe baza registrelor normative care provoacă erori — calcul la care ar putea participa, în centrele mari, studenți de la medicină, de la catedra de igienă alimentară ; prestarea acestei munci ar putea fi concepută ca o practică, chiar și în cadrul cercurilor științifice. S-a propus afișarea permanentă a meniului, gramajului, depășirilor sau economiilor, costului mesei. La controlul obștesc — realizat acum prin suprapuneri de mai multe foruri — student de serviciu, comisie socială, consiliul asociației, administrație, comitet de cantină, trebuie ferm precizate atribuțiile și datoriile fiecăruia.

Pe plan local, de asemenea, se cer măsuri urgente pentru îndepărtarea unor deficiențe. Studenții din Brașov, de pildă, cer desființarea birocratismului — materializat în numeroasele acte, tabele și aprobări necesare acordării de hrană rece pentru cei care merg în excursii. Existența unui singur meniu, care ar înlătura aglomerațiile și incidentele produse la începutul servirii mesei, e o propunere la fel de importantă. S-ar putea îmbunătăți și activitatea personalului. La Timișoara, cantina Institutului politehnic are 86 de persoane încadrate pe tură, care servesc maximum 1 800—2 000 de studenți, iar la Universitate 36 persoane servesc aproape 2 000 de studenți, nepotrivirea provenind din calcularea necesarului de personal în funcție de capacitatea cantinelor și nu de numărul porțiilor efectiv servite.

Se impune de asemenea și o respectare a atribuțiilor președintelui comitetului de cantină, pentru ca răspunderile acestuia să nu mai fie încălcate de intervenția din exterior a unor alte persoane — din serviciul social de exemplu.

N-au fost neglijate nici propunerile de sancțiuni pentru studenții care nu prestează sau neglijează serviciul la cantină, experiența Institutului de construcții București — care aplică drept sancțiune mutarea vinovatului pentru un timp la o cantină foarte îndepărtată — fiind realmente interesantă.

O ADUNARE SERIOASĂ

(Urmare din pagina 1)

SINCERITATEA DIVERSITĂȚII

Unul cîte unul studenții urcă la tribună. Mai elocvenți sau mai stîngaci, deși la filologie arta vorbirii ar trebui să fie un bun al casei. Rînd pe rînd, aprobate sau dezavuate de rumoarea opiniei colective sînt aduse la lumină probleme ascunse ale vieții profesionale a filologului. Primul lucru care te impresionează : diversitatea lor. Desigur cu toții știm că aceste lucruri se discută în hol sau în pauze, cu sau fără martori, dar mulți le aud pentru prima dată într-o adunare U.T.C. Nu sînt noi dar sînt totuși noi. Pentru că acum diversitatea înseamnă sinceritate.

La început, sînt supuse opiniei „dureri" particulare. Repartizarea unor grupe în cămin a fost defectuoasă și unii studenți care stau la căminul Panduri iau masa la Grozăvești și învață... la Universitate relatează, fără umor, odiseea lor zilnică. E evident că numai două instituții vor putea interveni în favoarea lor — rectoratul Universității sau I.T.B.-ul. Rămîne de văzut care își va asuma răspunderea inițiativei.

Altcineva vorbește despre bibliotecă. În fișierul frumos aranjat al bibliotecii, există, cu numele, multe cărți interesante dar deseori ele lipsesc din rafturi din motive neîntemeiate de „împrumut particular." Apoi, pe nesimțite, discuția s-a mutat din sălile bibliotecii în sălile de studiu. Trăind „pe viu" aplicarea programei studenții au observat cîteva nepotriviri. Unele pur și simplu organizatorice. Un student din anul I semnalează că de la începutul anului cursul facultativ de istoria artei a rămas doar pe hîrtie. Altcineva, mai bine informat, anunță că de fapt cursul se ține, dar într-o altă sală, întrucît sala inițial destinată... se dovedise prea mică. Imediat de la o insuficiență a organizării administrative se trece la alta, de structură. Seminariile nu sînt bine organizate, apreciază Mihai Nebunu, din anul III. Seminarul de socialism științific se ține săptămînal și materialul enorm cerut nu poate fi parcurs în mod suficient, în schimb seminariile de literatură universală și lingvistică romanică sînt programate din două în două săptămîni . Altcineva adaugă : „mai mult, anul trecut lingvistica romanică a fost trecută printre materiile cu examen facultativ și dintr-odată acum ni se cere să o dăm la examen, în întregime".

Socotind acest fapt ca o dereglare a aplicării noilor măsuri în învățămînt, Butuță Gh., din anul IV, continuă : „și cursul de Limbă Română Contemporană a fost din aceleași motive întrerupt anul trecut, acum am trecut brusc la sintaxă dar morfologia va fi și ea cerută la examen". „Mai mult, intervine Dan Fruntelată, din anul V, programa unor materii nu e judicios alcătuită. Domină ideea că aici nu se pregătesc decît oameni care vor preda limba și literatura română și totuși, universitatea nu e o fabrică de profesori. La literatura universală, atît de necesară formării noastre intelectuale, mulți scriitori de primă mînă trebuiesc trecuți în revistă în cîteva vorbe. Cursul de filologie din anul I care „învață" metodica fișării e îndoelnic. Lingvistica generală, tot din anul I, a fost prea... generală, nu ne-a introdus în metodele moderne de cercetare și lipsa acestei inițieri a produs la noi prin anul III un fenomen care acum poate a dispărut — spaima de structuralism. Indispensabile ni s-au părut și cursuri facultative la filozofie, pe care le-am cerut, dar..."

FĂRĂ SIMPLE FORMALITĂȚI

Problema predării științelor sociale s-a bucurat de cea mai serioasă atenție. În repetate rînduri s-a dovedit că studenții nu socotesc drept simple obiecte de examinare aceste discipline și tot atît de des predarea lor n-a suferit îmbunătățiri.

„Noi, cu toții, vrem să fim la curent cu realitățile sociale și politice contemporane, cu subtilitățile de interpretare și de înțelegere, afirmă Adam Ioan din anul V. Acest rol ar trebui să-l aibă socialismul științific. Dar ce se întîmplă ? Într-un fel, după o perioadă de închistări și simplism a urmat o perioadă de delăsare. Șablonul din programa materiei a persistat. De asemenea, la seminarii. Noi am dori seminarii în care să se analizeze, să se discute problemele ridicate de realitatea de fiecare zi. Nu s-a făcut, de pildă, nici un efort pentru a ni se clarifica esența mișcării studențești din Franța și am rămas cu informații indirecte, marginale și nerelevante.

Am apreciat prezența în rîndurile noastre a unor activiști cu înalte funcții de partid și de stat care, la diferite întîlniri și simpozioane ne-au vorbit, cu înțelegere și apropiere, despre lucruri care ne interesau deosebit. Avem favoarea de a avea, în țară, personalități politice și diplomatice de primă mărime și întîlnirile cu ei ar fi un bun prilej pentru noi de a ne desăvîrși pregătirea."

AM VREA UN EMINESCU MAI FRUMOS

Studenții de la Română sînt, prin definiție, și „puțin" esteți. Nu e de mirare atunci că în discuții a revenit frecvent și o problemă de gust artistic. „Avem în hol o statuie de marmură albă a lui Eminescu, amintea Popa Radu din anul II. Eu vin mereu bine dispus la facultate dar statuia aceasta îmi strică dispoziția. Am merita un Eminescu mai frumos... sau în nici un caz pe acesta."

Nu era o încercare de destindere a atmosferei. Imediat, un alt vorbitor ridică din nou problema : „Ideea cu statuia nu e originală. Mi-a venit și mie, anul trecut". Și, într-o expunere a bunului gust colectiv, cu toții au convenit că statuia din holul facultății lor nu e demnă de figura omului pe care-l reprezintă. Altă alternativă nu există : ori se înlocuiește statuia, ori... să se scoată estetica din programa filologiei !

Deci o adunare de lucru, în care, cu pasiune, problemele reale, principale, ridicate de viața studențească cotidiană a facultății, au fost supuse dezbaterii. Cu aceeași luciditate nemulțumirile s-au înlănțuit cu propunerile, iar acestea au devenit hotărîri. În această situație reporterul nu mai poate păstra rețineri, scrupulozitate, orice neperfecțiuni de ordin organizatoric, orice sunete false estompîndu-se. Tot ce mai rămînea de făcut era alcătuirea relatării de față și găsirea unui titlu. M-am oprit, poate, la un titlu „conformist". — O adunare serioasă, dar...

DIN ULTIMA TREIME

CONVORBIRI

Numele inginerului, doctorului docent în științe, profesorului emerit DORIN PAVEL este de pe acum al unui precursor. Dascăl dintre cei mai vechi ai Politehnicei bucureștene (profesor la 25 de ani !), silueta sa aproape septuagenară trece printre clădirile tot mai agitate care adăpostesc azi 15.000 de studenți, printre fumurile cu arome tot mai diverse care ies din laboratoare, printre bubuiturile ciocanelor de forjă și printre discuțiile din recreații ale studenților, ca o presimțire exactă, în ciuda evanescenței sale, și ca o evocare fumegoasă, în ciuda prezenței. In asemenea oameni cele trei compartimente ale timpului se unesc incredibil : trecutul depărtat devine tangibil, viitorul este neverosimil de definitiv, iar prezentul — OMUL — devine impalpabil de real. E soarta pionierilor, e apanajul științelor tinere a căror bătrînețe o sărbătorim, grăbiți de accelerația vremii, înainte de vreme.

IGNOTI NULLA CUPIDO (nu dorești ceea ce nu cunoști...) ! Contrar vorbelor lui Ovidiu, în fața aniversării a 150 de ani de învățămînt tehnic românesc dorința noastră de a ști totul precede rugămintea ce v-o adresăm : de a ne transmite cîteva amintiri și impresii, cît mai îndepărtate în timp, pentru ca, împreună, să ne apropiem de izvorul acestei date memorabile. Facem deci apel la biografia dv., întruchipare a ultimei treimi din cele trei jumătăți de veac tehnic românesc.

— Dacă în 1818, descălecat de peste munți, Gheorghe Lazăr inaugura prin cursurile din capitala Țării Românești o preistorie a învățămîntului nostru tehnic, data de naștere a unei școli clasice inginerești trebuie situată acum un secol și încă un an, în 1867. (Nu am amintiri de atunci — din motive explicabile ! — dar cîteva repere trebuie totuși fixate). Este vorba de faimoasa ȘCOALĂ NAȚIONALĂ DE PODURI ȘI ȘOSELE (care pînă în 1881 includea și specialitatea minieră), faimoasă prin absolvenții ei extraordinar de capabili, concurînd cu cei ai politehnicelor din Charlottenburg, Zürich și ai celebrei **École Centrale** parisiene. În ce mă privește, am studiat la Zürich, pornind ca bursier, exact acum o jumătate de veac, din Sebeșul copilăriei, unde am dat bacalaureatul, spre o specialitate care mă atrăgea mai mult : hidrotehnica și electrotehnica.

— Care erau condițiile școlii inginerești pe atunci (ne referim la începutul carierei d-voastră) ? Paralel cu aceasta, ați putea defini stilul ingineresc de care vorbeați, comparîndu-l eventual cu acela cunoscut din contactul cu școlile superioare din străinătate ?

— Pe acea vreme (mă refer tot **la Școala Națională de poduri și șosele),** învățămîntul era unul „de selecție". Admiterea era extrem de limitată, atît de condițiile materiale vitrege, cît și de strășnicia examenelor. Practic, cei ce intrau (vreo 20 de studenți într-un an) aveau o pregătire matematică excelentă (vechi talent național). Erau tineri care dezlegaseră mii de probleme din „Gazeta matematică" și al căror nivel de pregătire liceală era superior multor profesori secundari de specialitate. Ca urmare, titlul de **inginer** era rarissim, de unde marea lui prețuire, începînd cu salarizarea și sfîrșind cu... fetele de măritat, pentru care vocabula prezenta rezonanțe magice. Cei 15—20 de absolvenți anuali au creat în schimb o tradiție densă cu care, în condițiile diametral schimbate de astăzi, cînd învățămîntul este infinit mai primitor, generațiile inginerești se pot mîndri și pe care și-o revendică.

Mă gîndesc la felul de a învăța și concepe al inginerului român (eu am crescut 45 de generații). Față de cei de la Zürich, cărora le-am fost dascăl doi ani, studenții noștri sînt mult mai receptivi, mai iuți la gîndire (prind foarte ușor cele mai subtile probleme). După absolvire au o concepție mai vioaie decît majoritatea inginerilor proveniți din școlile străine.

— Această ușurință nativă nu are și repercusiuni negative asupra structurii lor ?

— Aș remarca o mai mică tenacitate și încordare pe durată. În fața unui obiectiv, unii, din fericire nu mulți, se entuziasmează tot atît de repede pe cît, mai tîrziu, se delasă. Împotriva acestui fenomen e de luptat prin mijloacele educației politehnice. De remarcat că, în condițiile de azi, cînd numărăm nu zeci ci mii de absolvenți, selecția se face pe parcursul celor cinci ani, iar graficul ei este grăitor : dacă în prima sesiune a anului I rămîn corigenți 40 la sută din studenți, iar în a doua 30 la sută, în anii II și III procentele se reduc la 10—15, iar în ultimii sînt practic neglijabile. E un rezultat evident al punctualității, preciziei și simțului de răspundere ce li se insuflă. Dacă aceste obiective ar fi dublate și de o pregătire volitivă, orientată spre viitor, rezultatele ar fi și mai bune. Dar chiar așa, tinerii pe care îi urmăresc — în proiectări, pe șantier și în exploatare — dovedesc calități excelente.

— Birocrația face adesea ravagii printre inginerii noștri (să luăm doar penibilul exemplu al multor inși din administrația locativă, din așa-zisele I.A.L.-uri), vestejind prestigiul unei specialități de mare autoritate la noi, cum e cea a construcțiilor.

— Nu se poate nega ce spuneți, nu putem însă confunda această pleavă cu grîul, căci aș adăuga că primejdia de care vorbiți se exercită infinit mai puțin în domeniile unde am avut „școli". Planta născută într-un climat de liniște rodește foarte bine și în condițiile mai agitate ale vieții contemporane.

— Vă referiți la tradițiile cărei specialități ?

— Pe lîngă construcțiile civile (exceptez tocmai administrația, care nu are o tradiție propriu-zisă), aș vorbi printre altele de electrotehnică și hidraulică, unde lucrez de cinci decenii și în privința cărora pot fi oricînd liniștit. Precum vedeți, maturitatea unei specialități cere timp.

— Sînteți, de altfel, unul dintre pionierii acestor ramuri, iar liniștea unui părinte este totdeauna semn sigur. Dintre cele 15 000 de pagini publicate, aș vrea să ne oprim asupra lucrării „Plan général d'amenagement des forces hydrauliques en Roumanie" (1933), sinteză a viziunii dv. asupra dezvoltării posibile — hidroenergetice — a țării. Care din proiecte vi s-au realizat — și cum ? Și, în sfîrșit, ca să revenim la subiect, cum s-au achitat de misiuni foștii dv. studenți ?

— În lucrarea pomenită — pe care îmi place s-o cred exhaustivă — calculasem un total de 570 hidrocentrale realizabile. Din acestea, s-au realizat pînă acum, în linii mari, cele două „cascade" **(Bistrița și Argeș),** sînt în curs de construcție **Porțile de Fier** (lucrarea mea de diplomă, „Eisernes Tor Kraftwerk", terminată în 1923 la Zürich, ca și revenirea din 1953, prevedea exact actualul punct de amplasare, dar o putere cu 10 la sută mai mare) și **Lotrul,** iar în planul alcătuit pînă în 1975 sînt prevăzute **Sebeșul, Someșul, Siretul** și **Oltul** (aici lucrează acum fiul meu !). După cum vedeți potențialul țării ni se poate părea — și este încă — inepuizabil.

Cît îi privește pe studenții mei, îi găsesc fără nici o dificultate oriunde merg, mereu încrucișați, regăsiți, despărțiți, regrupați. Și nu e semnificativă, nu vorbește de o „școală" extraordinara coeziune morală (nu mai vorbesc de priceperea profesională) a celor ce au construit succesiv (reporterii au spus acest lucru pînă la a-l banaliza) **Aștileul-Criș, Văliugul, Moroenii, Sadu, Bicazul, Argeșul, Lotrul, Porțile de Fier ?** La realizarea tuturor hidrocentralelor și a altor lucrări hidrotehnice, ca amenajarea lacurilor din București, am participat activ. Aici îmi vine în minte și aș adăuga la calitățile generale ale inginerilor noștri una specifică **anume** constructorilor-hidro și anume **temeritatea.** Hidrocentralele constituie punctele cele mai dificile ale luptei omului cu natura. O cale ferată, un pod, o fabrică de pildă, constituie obiective importante, dar a căror construcție vizează lupta doar cu o necunoscută : în general spațiul. Includerea utilajului în corpul construcției este de obicei lineară, mecanică. Închipuiți-vă însă de existența cîtor factori trebuie să țină cont constructorul de baraje : opera lui, depășind cu mult volumul piramidei lui Keops, va ține cont nu numai de rezistența rocii, dar și de posibilitatea fatală a mișcărilor tectonice, de presiunea viitorului zid de ape. Să nu uităm de lucrările subterane — galerii și centrale — care trebuie să prevadă și să reziste la împingerea rocii, de întîlnirea cu vinele de apă, cu straturile accidentate... probleme foarte subtile, a căror rezolvare poate fi încredințată uneori doar mașinilor electronice. **A pune mașina** — creierul construcției — în cadru reprezintă aici într-adevăr o probă de temeritate. Iar această temeritate este în progres, o dată cu creșterea experienței. Barajul **Vidraru** de exemplu, deși cu 33 la sută mai înalt decît cel de la Bicaz, are lățimea la bază de trei ori mai mică. La remarca dv. că interveneau aici și condiții naturale mai prielnice, voi spune că însăși alegerea lor a fost determinată de temeritate. Expertul elvețian invitat cu ani în urmă la expertizarea proiectului **(de la Argeș** — n.n.), întocmit de specialiștii noștri, a început prin a fi uimit, dar a sfîrșit prin a garanta anticipat reușita lucrării prin prestigiul său.

— Apropo de abolirea romantismului, impusă de tehnica modernă : credeți în tendința, mereu mai marcată, de hiperspecializare a inginerului ?

— Răspund cu un exemplu : cînd am venit eu la Politehnica din București exista, printre altele, Facultatea de electromecanică. Astăzi ea este scindată în șase facultăți : Mecanică, Tehnologie, Electrotehnică, Automatică, Electronică și Energetică, iar fiecare din aceste facultăți, în cîte 3—4 secții (de exemplu, Energetica în : Electroenergetica centralelor, Rețele și stații, Termoenergetica și Hidroenergetica). Acum, ce să spun ca să nu par paseist ? Voi recunoaste utilitatea specializării, fie și a hiperspecializării în condițiile unei țări uriașe, cu sute de uzine de aceeași specialitate. Dar la noi, unde adesea numărul unităților productive nu e cu mult mai mare ca acela al secțiilor politehnice ? Parcă e totuși prea mult ! Ce va mai studia inginerul după absolvire ?

— Cum înțelegeți cultura generală a studentului politehnician ? Îi imputați mai slaba cuprindere a problemelor artistice, de pildă ?

— Bineînțeles. Dar nu-l voi ierta nici pe filologul nepregătit în ale tehnicii (și, vai, sînt destui !), pentru că, azi, cultura generală, să fim drepți, a ajuns să înglobeze imperios și fenomenul tehnic. Să depășim prejudecățile simplificate.

— O dilemă veche : credeți în limbajul arid al omului de știință sau în limbajul așa-zis plastic, accesibil parțial și neinițiaților ?

— Cred în limbajul specific științei, care este altul decît al vorbirii sau al literaturii și nu coincide cu toate regulile limbii românești moderne. Dați-ne voie să avem și noi, în lucrările tipărite, libertatea lingvistică cel puțin a scriitorilor : să folosim barbarisme, să creăm cuvinte noi din nimic. Cred că folosind cuvinte „literare" am trăda limba noastră și studenții noștri ne-ar înțelege mai greu ! Nu credeți ?

E, de altfel, vechea mea dispută cu Lucian Blaga care, deși foarte bun, pe vremuri, la matematică, îmi mărturisea că fiecare pagină citită, din mine, i se pare o oroare.

— Sînteți consătean și rudă cu Blaga.

— Deși mai tînăr doar cu cinci ani, sînt — paradoxal — nepotul său de soră. Mama mea, Letiția, este cea mai mare din cei „9 L", din cei nouă frați al căror prenume are ca inițială această literă a alfabetului, ciudățenie a părintelui Izidor Blaga. Lucian, cel mai mic dintre cei nouă, a copilărit împreună cu mine, nepotul său, la Sebeș, crescut în casa noastră.

— Care e cea mai vie amintire care vă leagă de el, din acea perioadă ?

— Felul cum, eu elev în clasele mici, el în cele superioare ale liceului, îi copiam pentru cîțiva creițari manuscrisele indiene și persiene pe care le împrumuta de la protectorul său, baronul Bruckenthal. În liceu, Lucian își depășise profesorii — care-l duseseră pînă la Schopenhauer și Fichte — și se întorsese la filozofii orientali, căutînd dialogul, devenit imposibil la Sebeș, în semnele pe care eu, copil talentat la desen, le copiam cu o rîvnă absolut mecanică.

Cu aceasta am ajuns în extremitatea cea mai neașteptată a amintirilor dv. — dar ce nu poate să-l aștepte pe convorbitor în apropierea atît de agitată a unui specialist al tehnicii apelor ?

Romulus RUSAN

CUNOAȘTERE — ACȚIUNE *)

Instrument al practicii revoluționare

Pătrunderea oricărui intelectual, a specialistului de orice formație în universul gîndirii filozofice, construirea ansamblului de cunoștințe și deprinderi al profesiunii în articulație cu dialectica materialistă sînt pentru fiecare student nu doar cerințe ale dobîndirii unui larg orizont ideatic ci, totodată, ale unei activități practice, rodnice.

Semnificația deosebită a celebrei teze a XI-a a lui Marx cu privire la Feuerbach constă tocmai în faptul că marxismul — teorie despre lume a proletariatului revoluționar — se distinge de filozofiile precedente, al căror scop fusese acela de a cunoaște lumea, afirmîndu-și drept principal scop propriu transformarea lumii. Astfel, încă de la apariția sa, marxismul a unit în însăși definiția lui ca moment deosebit, revoluționar al istoriei gîndirii — împletirea teoriei cu practica, a cunoașterii cu acțiunea. „Ideile — scria Marx — nu pot realiza nimic. Pentru realizarea ideilor trebuie oameni care să pună în joc o forță practică".

Nu se poate ignora faptul că chiar în acest sens marxismul se dovedește moștenitorul și continuatorul unora din cele mai înaintate tradiții ale gîndirii precedente. Este poate încă prea puțin subliniată în acest sens continuarea pe un plan superior la Marx a ideilor despre rolul activ, creator al omului, prezente de pildă în opera lui Fichte ; și aceasta în mare măsură datorită exageratei predilecții a unor cercetători ai istoriei marxismului de a pune în relief influențele hegeliene sau feuerbachiene și de a nu analiza mai amplu prezența în opera lui Marx a ideilor sau problematicii altor filozofi, între care a autorilor criticismului german și ai iluminismului francez.

Acestei continuități marxismul i-a opus, dialectic, discontinuitatea specifică modului propriu de concepere a sensului transformator, activ al teoriei în raport cu practica. Căci marxismul n-a fost și nu este doar o abstractă elogiere a puterii de creație a omului și cu atît mai puțin a individului ci — așa cum s-a arătat limpede în consfătuire — teoria capacităților demiurgice ale omului social, fundamentarea filozofică a ideologiei, politicii și a acțiunii practice revoluționare a clasei celei mai înaintate a societății moderne — proletariatul.

Dogmatismul a viciat într-o măsură sensul real al legăturii teoriei cu practica revoluționară. Se vorbea curent, în mod nejustificat, despre „coborîrea" teoriei la nivelul practicii, se obișnuia „actualizarea" celor mai adînci probleme filozofice în raport cu evenimentele politice de conjunctură, tot ceea ce nu se dovedea nemijlocit legat de aspectele concrete, imediate era socotit ca „speculație", noțiunea de abstract devenise ea însăși o acuzație. Mai ales o dată cu Congresul al IX-lea partidul a luat curs hotărît spre înlăturarea acestei situații, a vulgarizării și schematizării legăturii dialectice, complexe dintre teorie și practică. În lucrarea „Rolul conducător al partidului în etapa desăvîrșirii construcției socialismului", tovarășul Ceaușescu arată : *„Procesul cunoașterii se bazează pe practică și pe generalizarea teoretică a acesteia. Nesocotirea oricăreia dintre aceste două laturi ale procesului cunoașterii poate duce fie la o atitudine dogmatică față de realitate, la neînțelegerea problemelor noi, particulare care apar în procesul dezvoltării sociale, fie la o poziție reformistă, cu consecințe negative pentru revoluție și construcția societății socialiste"*.

Tocmai pe această trăsătură a filozofiei noastre — legătura indisolubilă a teoriei cu practica revoluționară — se bazează îndemnul constant al partidului ca, paralel cu creșterea exigenței și nivelului studiilor teoretice, ele să abordeze cu curaj probleme noi, reale, concrete și să urmărească, în cea mai largă măsură posibilă, eficiența socială. Nu pseudoactualizările, nu legătura artificială a oricărui principiu cu sarcinile imediate, ci pătrunderea în esența fenomenelor și concepera teoriei ca factor activ al vieții sociale sînt caracteristice marxismului.

Generalul exprimă legile obiective dar nu poate reflecta multitudinea și diversitatea particularității fenomenelor. Succesul teoriei depinde în acest sens de împletirea organică a analizei generalului și particularului, a abstractului și concretului. Este tocmai ceea ce învață, ceea ce trebuie să învețe toți studenții din contactul cu studiul științelor sociale.

Ideal și real

Un alt aspect al aceleiași probleme este relația dintre *ideal* și *real,* dintre *teoria socială* și *realitatea socială.*

Nu vom spune o noutate afirmînd că *teoria* — orice teorie — este un *model al realului,* o expresie a realității cu un grad de adecvare mai mare sau mai mică față de aceasta în funcție de adevărul ei.

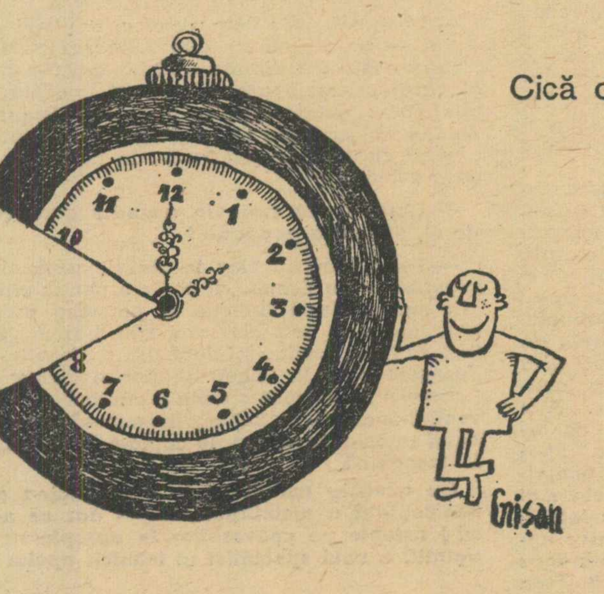
Dialectica materialistă, prin capacitatea ei de sesizare și exprimare a caracterului lăuntric contradictoriu al fenomenelor, are posibilitatea cuprinderii lor multilaterale, pe deplin autentice. Desigur această posibilitate nu se transformă automat în realitate ; pentru aceasta este necesară dezvoltarea judicioasă a teoriei, folosirea metodelor de cercetare adecvate obiectului respectiv, o justă argumentare, spirit critic și de discernămînt, capacitatea de a trage concluziile ce se impun.

În mod greșit se consideră însă uneori că teoria ar fi nu modelul ideal al realității (în sensul exprimării generalizate, la nivel abstract, a existenței) ci modelul idealizat al realității, nu așa cum *este* ci așa cum ar *trebui* ea să fie. O atare confuzie între teorie și ideal nu poate fi decît dăunătoare. Partidul nostru, îndeosebi în ultimii ani, a scos la iveală cu multă hotărîre lipsurile și rămînerile în urmă, abaterile de la principiile socialismului care s-au manifestat într-o perioadă, a arătat în fața întregului popor, cu toată sinceritatea, că atît în economie, în viața socială cît și în planul conștiinței nu am biruit în întregime rămînerea în urmă moștenită, nu am realizat pe deplin obiectivele desăvîrșirii construcției socialismului. Caracterizate de un profund realism politic, documentele de partid și de stat, cuvîntările conducătorilor de partid și de stat analizează critic stările de lucruri negative, subliniază că avem și vom avea de învins greutăți, privațiuni pentru a asigura mersul înainte al socialismului.

La consfătuirea cadrelor didactice a fost criticat faptul că în diferite prelegeri și în unele capitole ale manualelor de științe sociale s-au manifestat tendințe de ignorare a complexității mecanismelor revoluției sociale, nu s-au analizat suficient contradicțiile specifice dezvoltării diferitelor domenii ale realităților noastre, s-au prezentat trandafiriu unele aspecte ale vieții materiale și sociale. O asemenea situație nu numai că slăbește forța de convingere a ideilor creînd impresia unei neconcordanțe între planul ideal și cel real, dar și reduce rolul activ al ideilor chemate să intervină activ în procesul vieții reale prin mobilizarea eforturilor împotriva greutăților obiective ce apar. Numai un socialism utopic ar putea concepe desfășurarea unui proces atît de complex cum este cel referitor la desăvîrșirea construcției socialismului, ca un proces ce se desfășoară lin, de la sine, fără nici un fel de greutăți și probleme. Un asemenea mod de a concepe evoluția socială este străin marxism-leninismului, filozofiei și politicii partidului nostru. Evitarea aspectelor contradictorii ale realității, a problemelor „delicate" este în contradicție cu caracterul și obiectivele permanente ale științelor sociale, ale predării și însușirii acestora în învățămîntul nostru superior. Iată încă una din concluziile importante ale consfătuirii la care ne-am referit. Concluzie cu implicații inclusiv pentru studenți în sensul necesității unei strînse împletiri a teoreticului cu practicul atît în studiul disciplinelor de marxism-leninism ca atare cît și în conjugarea profilului de specialitate cu acela de militant pentru înfăptuirea marilor țeluri ale întregului popor, a politicii partidului și statului nostru. Și îndemn pentru încorporarea atributelor marxismului ca mod de gîndire și criteriu al atitudinii în profilul social-moral al viitorilor intelectuali.

Fred MAHLER

**) Vezi și articolele publicate în nr. 34 și 35 — consacrate de asemenea consfătuirii cadrelor didactice de la științele sociale.*

Cică de la 8 la 10 e seminar...

Un singur puls, o singură suflare

(Urmare din pagina 1)

toare, concludentă pentru oricine vrea s-o cunoască, au confirmat-o nu o dată fiii acestei țări — români, maghiari, germani și de alte naționalități — în întîlnirile cu conducătorii de partid și de stat, în activitatea lor cotidiană pătrunsă de devotament față de socialism, de înaltă responsabilitate socială.

Tocmai în acest consens de opțiuni ale conștiinței și inimii, în această unitate moral-politică sălășluiește izvorul „miracolului românesc", care a atras atenția întregii lumi asupra acestui colț de pămînt atît de înfloritor în anii socialismului.

Edificarea socialismului — se spune în expunerea amintită — în țara noastră este rezultatul eforturilor comune ale poporului român și ale naționalităților conlocuitoare care transpun în viață cu un puternic elan patriotic politica Partidului Comunist Român. În toate domeniile — în viața politică și socială, în industrie, în agricultură, în administrația de stat, în cercetarea științifică, în creația artistică — își aduc contribuția activă, alături de români, și fiii naționalităților conlocuitoare. Aceasta este expresia concretă cea mai elocventă a egalității în drepturi, instaurată în viața socială din patria noastră în anii socialismului, a unității și coeziunii poporului nostru, a deplinei identități de țeluri și aspirații ale tuturor oamenilor muncii.

Fondul social pe care s-au produs aceste transformări radicale, această permanentă înnoire a țării, a fost acela al instaurării, lărgirii și consolidării democrației socialiste, proces care a cuprins toate sferele vieții economice și politice, cu implicații hotărîtoare nu numai în viața publică, ci și în cea personală a fiecărui cetățean, în crearea unui sentiment de libertate și demnitate, în statornicirea dreptății și frăției, deviza la care ținea atît de mult Bălcescu și pe care năzuia s-o vadă dominînd lumea. Îndeosebi după Congresul al IX-lea al Partidului, moment decisiv pentru lichidarea oricăror tendințe conservatoare și retrograde în conducerea și desfășurarea vieții sociale, democrația socialistă s-a dezvoltat și perfecționat neîntrerupt, instituționalizîndu-se într-o seamă de legi și reglementări, în forme de activitate menite a asigura exercitarea celor mai largi drepturi și libertăți cetățenești. Conferința Națională, ridicînd pe o treaptă nouă aplicarea directivelor istoricului congres, a adoptat măsuri menite să sporească autoritatea și responsabilitatea oamenilor muncii în industrie și agricultură, în desfășurarea treburilor obștești ale comunelor și orașelor, ale municipiilor și județelor constituite pe baza legii privind îmbunătățirea organizării administrativ-teritoriale. Organizațiile de masă sînt nu numai niște „curele de transmisie", cum erau considerate într-o cosmologie socială simplificatoare, ci atribuțiile lor se materializează în asigurarea participării tot mai active a celor mai diferite categorii din structura societății noastre la viața politică a țării. Exponente legitime ale tuturor acestor categorii sociale, ele facilitează dezbaterea în forum a măsurilor care se întreprind în orice domeniu al vieții noastre, exprimă punctul de vedere al acestora, le mobilizează și le insuflă convingeri patriotice și socialiste pentru a mări aportul lor la progresul general al societății românești. Nu putem în acest sens să nu consemnăm cu mîndrie formele organizatorice noi menite să dezvolte democrația universitară prin participarea efectivă, de jure și de facto, a celor mai valoroși exponenți ai corpului profesoral și a reprezentanților studențimii la perfecționarea procesului de învățămînt. Atît aceste măsuri care permit afirmarea plenară a drepturilor și virtuților sociale ale studențimii cît și hotărîrea ce a decurs din Conferința Națională privind reprezentarea Uniunii Tineretului Comunist în guvern prin îndeplinirea de către primul secretar al C.C. al U.T.C. și a funcției de ministru pentru problemele tineretului, sporirea în genere a atribuțiilor sociale ale organizațiilor de tineret impun o accentuare a educației tineretului în spiritul responsabilității sociale, o pătrundere a fiecărui tînăr de ceea ce tot Bălcescu denumea „sfințenia vieții sociale".

Rezultat și premisă pentru desfășurarea într-un cadru nou a acestui proces de intensificare a participării întregului popor la activitatea economică, socială, politică, culturală, la conducerea treburilor țării, a apărut ca o necesitate firească crearea unui organism politic permanent, cu caracter reprezentativ — Frontul Unității Socialiste. Frontul Unității Socialiste va cuprinde principalele organizații de masă, obștești și profesionale în frunte cu Partidul Comunist Român — ca forță politică conducătoare — fiind astfel și pe plan organizatoric expresia unității socialiste a tuturor claselor și categoriilor sociale. Tot în acest cadru vor activa în viitor consiliile naționalităților conlocuitoare care, prin caracterul lor larg reprezentativ, vor avea menirea de a cataliza participarea oamenilor muncii maghiari, germani și de alte naționalități la înfăptuirea programului de înflorire multilaterală, materială și spirituală a patriei — Republica Socialistă România.

Constituirea Frontului Unității Socialiste și a consiliilor naționalităților este apreciată de către Comitetul Executiv al C.C. al P.C.R., autorul acestei istorice inițiative, drept un eveniment important în viața politică a țării, eveniment întîmpinat ca atare de către întregul nostru popor, care vede în aceasta una dintre dovezile de netăgăduit ale faptului că în patria sa el este puterea supremă, cum cu îndreptățire spune tovarășul Nicolae Ceaușescu :

Unitatea claselor și păturilor sociale din România s-a întărit și cimentat continuu în anii socialismului în procesul conducerii treburilor statului de către poporul însuși, liber și stăpîn pe destinele sale, suveran în propria sa țară.

ATENEU, DAR ŞI FORUM!

Disputat, controversat, gîndit mai pe îndelete sau în pripă, ateneul studenţesc a devenit deja, în unele centre universitare, o realitate palpabilă a vieţii studenţeşti. Clujul o confirmă prin înseşi dezbaterile din numărul precedent, deşi nici unul dintre cei care s-au rostit, în deplină cunoştinţă de cauză, nu are pretenţia că şi-a spus ultimul cuvînt în materie. Principalul este că aici se poate discuta pe ceva existent, pe un ateneu care a şi luat „startul" în viaţa universitară şi că, astfel, ideea mult vehiculată a prins viaţă. Ceea ce, aşa după cîte s-a văzut, nu exclude posibilitatea intervenţiilor, a luărilor de poziţie, a clarificărilor. Ele sînt cu atît mai necesare acum, la început de drum. Un „debut" promiţător au înregistrat, de asemenea, ateneele studenţeşti din Timişoara şi Tîrgu Mureş, iar cel de la Institutul politehnic bucureştean, urmînd celui de la Institutul agronomic, şi-a celebrat recent, prin prima sa manifestare, actul inaugural.

În legătură cu ateneul studenţilor politehnicieni, al cărui plan tematic l-am cercetat cu atenţie, am vrea să atragem atenţia asupra decalajului evident între cerinţele „universal-valabile" şi cele de stringentă actualitate ale studenţilor. Apreciem că un ciclu cum e Lumea azi, **egal ca număr de acţiuni cu toate celelalte opt** (Muzică, Plastică, Literatură, Teatru, Cinema, Ştiinţă, Enciclopedie, Sport), **deşi cuprinde teme importante din diferite sectoare ale vieţii social-politice interne şi internaţionale, nu este totuşi de natură să răspundă în suficientă măsură multiplelor preocupări şi nevoi de acest ordin ale studenţilor. Aceste preocupări şi frămîntări există în mod real, pe o arie de probleme foarte largă, aşa încît o sondare mai atentă a lor se impunea de la sine. Mulţi dintre studenţii politehnicieni cu care am discutat s-au referit şi la acest capitol al planului tematic, optînd pentru o mai substanţială reflectare a unor probleme sociale, politice, ideologice curente, care-i interesează în mod deosebit.**

O rămînere serioasă în urmă o manifestă ateneul studenţesc al Universităţii din Bucureşti, asupra căruia am extins dezbaterea şi de la care, pe deplin întemeiaţi, ne aşteptam la mai mult decît poate să ne ofere în momentul de faţă. Mai întîi pentru că el nu există deocamdată decît sub formă organizatorică şi în diferite proiecte şi „prospecte", în planuri şi propuneri, asupra cărora nu s-a ajuns încă la un punct de vedere bine definit. O fază prelungită de „gestaţie", de „elaborare", de „cristalizare" face să nu putem beneficia aici de prea multe date concrete. O anumită (am zice exagerată) prudenţă a factorilor tutelari, care-şi pun încetineala sub „scutul" lucrului bine chibzuit, a condus, vrînd-nevrînd, la amînarea definitivării programului, a deschiderii ateneului atît de mult aşteptat de cele aproape două treimi de studenţi, cît însumează Universitatea din totalul centrului bucureştean. Nu se pot ignora, desigur, preocupările reale care există la diferite nivele ale factorilor răspunzători, dar o acţiune mai hotărîtă se impunea !...

CRITERIUL FUNDAMENTAL: CERINŢELE STUDENŢILOR

Din dorinţa de a veni în continuare în sprijinul forurilor organizatorice şi conducătoare ale ateneelor studenţeşti, de a contribui la clarificarea unor chestiuni de principiu, la fixarea structurilor organizatorice şi mai ales a planurilor tematice, am extins investigaţiile noastre la zona universitară a Bucureştiului, solicitînd părerea unor cunoscute cadre didactice, a unor activişti şi studenţi. Să le dăm, aşadar, cuvîntul :

Conf. univ. dr. ION BRĂESCU, decanul Facultăţii de limbi romanice, clasice şi orientale : Ateneul studenţesc mi se pare a fi, în condiţiile dinamicii universitare şi intelectuale de azi, o iniţiativă care trebuie privită cu tot interesul şi toată încrederea necesară. El este o cerinţă a spiritului modern în general, dar mai ales o cerinţă firească a studenţilor — tineri cetăţeni şi intelectuali în formare, cu personalitate complexă, receptivi la tot ce e nou, la problemele şi frămîntările vieţii contemporane. Studenţii vor să ştie şi să afle infinit mai mult decît le oferă cursurile şi seminariile, să fie „la zi" cu ultimele noutăţi în domeniul ştiinţei, artei, culturii, ideologiei. Mai mult decît atît : ei vor să discute, să analizeze, să dezbată şi să interpreteze, să treacă prin filtrul propriei lor înţelegeri diferite fenomene. De aceea cred că ateneul trebuie să-şi axeze activitatea pe problemele care solicită cel mai mult pe studenţi (ştiinţă, artă, viaţă social-politică), probleme sondate şi selectate cu mult discernămînt, spre *a putea deveni astfel o arenă a schimbului de idei, a confruntării de păreri, a luptei de opinii, a însuşirii de noi cunoştinţe.*

Lector univ. dr. ION ŢURCU, membru al Comitetului organizaţiei P.C.R. pe Universitate : O bună parte din tematică ar putea furniza-o problemele de ordin politic şi ideologic care preocupă în mod special pe studenţi. Atît în domeniul politicii interne şi externe a partidului şi statului nostru, cît şi în cel al vieţii politice internaţionale în genere, ei cer să afle şi să ştie mult mai mult decît citesc în presă ori li se oferă prin „informaţiile politice" sau la unele cursuri de specialitate. Tot la fel în ceea ce priveşte confruntarea contemporană de idei, diferitele curente şi concepţii filozofice, mişcarea muncitorească şi cea a tineretului studenţesc etc.

CRISTIAN CHIRICĂ, student — Istorie : În tematica ateneului studenţesc ar putea fi incluse şi unele chestiuni de interes general privind de pildă diferite concepţii actuale asupra cercetării istorice şi sociologice, precum şi cele mai actuale probleme de ordin social şi politic din ţara noastră — de la cele ale construcţiei economice socialiste pînă la ultimele măsuri, hotărîri şi documente de partid şi de stat. În acelaşi context aş adăuga şi prezentarea unor realizări interne pe planul ştiinţei şi tehnicii, a unor succese înregistrate la diferite expoziţii şi tîrguri internaţionale.

ELENA BOBOC şi SILVIU ANGELESCU, studenţi — Facultatea de limbă şi literatură română: Pe noi şi pe colegii noştri ne-ar interesa foarte mult să ni se dea nişte răspunsuri mai ample, mai argumentate la unele întrebări pe care ni le punem. Am dori să ştim mult mai mult decît aflăm dintr-un articol de ziar despre rolul şi acţiunile ţării noastre în cadrul O.N.U. şi al altor organisme şi foruri internaţionale, despre principiile călăuzitoare ale politicii noastre interne şi externe, aspecte ale schimburilor noastre comerciale etc. *Sînt, de asemenea, atîtea şi atîtea probleme ale vieţii tineretului din celelalte ţări, ale mişcării studenţeşti din lumea occidentală care se cer analizate, interpretate, înţelese. Apoi cîţi dintre noi ştim precis ce înseamnă, de pildă, unele grupări, stiluri şi mode de tipul „beat", „hippy", „îngerii infernului" etc.? Poate dacă s-ar cunoaşte mai bine toate acestea, n-ar mai apărea şi la noi imitanţi.* Or, ateneul studenţesc poate constitui un cadru informaţional foarte adecvat, un cadru al discuţiilor şi dezbaterilor sincere, prieteneşti, care refuză de la sine „tutela", dădăceala.

DAN BÎRLIBA şi IOSIF BODA, studenţi — anul V, Facultatea de filozofie : Ateneul studenţesc trebuie să îmbine în cadrul manifestărilor sale *latura informativă* (bagajul de informaţii transmise) cu cea *formativă* (formarea la studenţi a deprinderilor de a discuta, de a dezbate, de a interpreta). Ne gîndim că ar fi bine venită iniţierea în acest cadru a unui ciclu de *dialoguri filozofice*, care să nu se adreseze însă doar studenţilor de la Filozofie, ci să aibă un caracter mult mai larg şi să fie axat pe probleme cu rezonanţe foarte moderne şi foarte actuale. Printre temele unor astfel de „dialoguri" (purtate fie între cel invitat şi studenţi, fie între studenţii înşişi) am sugera : „Omul determinant şi determinat al relaţiilor sociale", „Subiectivitatea umană şi tehnica", „Naţiunea şi socialismul", „Sensul umanist al democraţiei", „Filozofie şi ideal", „Marxişti şi catolici" etc.

STRUCTURĂ ORGANIZATORICĂ ŞI FUNCŢIONARE

În ceea ce priveşte structura organizatorică şi sistemul de funcţionare a ateneelor studenţeşti, interlocutorii noştri sînt unanimi în a recunoaşte necesitatea unui comitet sau a unui consiliu de conducere pe universitate sau institute, care să organizeze şi să coordoneze întreaga activitate. Am reţinut în acest sens opinia asistentului univ. GHEORGHE DOCA, locţiitor al secretarului Comitetului U.T.C. al Centrului universitar, după care în *organul conducător trebuie să fie reprezentaţi toţi factorii angajaţi în desfăşurarea manifestărilor : rectoratul, decanatele, cadrele didactice, comitetele de partid şi cele de U.T.C. la nivelul universităţii (institutului) şi al facultăţilor, consiliile U.A.S., studenţii. Organul respectiv şi-ar putea alcătui un larg colectiv de colaboratori şi consultanţi din diverse domenii de activitate, atît din rîndurile corpului profesoral cît şi din cele ale unor cadre şi personalităţi de prestigiu extrauniversitare.*

Un punct de convergenţă a părerilor îl constituie, de asemenea, *necesitatea întocmirii judicioase a unui program de funcţionare şi a unui plan tematic anual.* (Ce înseamnă acest plan tematic, prin perspectiva pe care o dă muncii, credem că nu mai trebuie demonstrat). În funcţie de cerinţele ridicate şi de problemele selectate, temele pot fi programate cîte una, sau, la universitate, chiar cîte două pe lună, din fiecare compartiment sau ciclu tematic. Succesul ateneului — afirmă tov. conf. univ. dr. *DORIN DAMASCHIN — va fi asigurat numai de selectarea şi includerea în programul de activitate a temelor celor mai ardente*, care răspund cu adevărat cerinţelor concrete ale studenţilor. În acest fel vom putea avea o participare liberă şi continuă, *fără a mai fi nevoie de „mobilizări" speciale.*

Multe dintre problemele organizatorice şi de funcţionare pot primi desigur, de la caz la caz, o rezolvare specifică, ţinîndu-se seama de condiţiile şi imperativele locale. În ceea ce priveşte ateneul Universităţii, cu privire la care părerile sînt oarecum împărţite, am notat cuvintele tov. decan *ION BRĂESCU* : „Avînd în vedere diversitatea profilurilor facultăţilor noastre, pledez pentru un plan tematic bine întocmit, care, pornind de la cerinţe concrete, să îmbine interesele generale ale tuturor studenţilor cu cele particulare, legate de specificul profesional. În orice caz, trebuie avută mereu în vedere o deschidere a temelor către interesul unanim. Ca structură organizatorică, sînt pentru un organ conducător central pe universitate, cu un fel de subcomitete (secţii) pe facultăţi, iar ca loc de desfăşurare a activităţii ateneului — pentru un sediu unic la una din facultăţile şi clădirile noastre". „Într-adevăr — întărea ideea studenta *Elena Boboc* — vrem să ştim că avem un loc precis al ateneului, şi mai ales vrem să cunoaştem, prin intermediul afişelor, zilele şi temele programate, spre a ne putea îndrepta paşii către acest loc".

MODALITĂŢI, FORME DE MANIFESTARE

Mulţi dintre cei care şi-au exprimat părerea cu privire la modalităţile şi formele de desfăşurare a temelor au arătat că se poate recurge, de la caz la caz, la întîlnirile cu diferite personalităţi, la discuţiile vii, directe între studenţi, la mesele rotunde, la consultaţii. În anumite împrejurări se pot utiliza şi materiale ilustrative, printre care cărţi, reviste, desene, proiecţii de jurnale de film etc. În general, se acreditează ideea că, indiferent de formele şi mijloacele folosite, ateneul trebuie să devină ceea ce se intenţionează a fi : un „forum", o înaltă tribună de informare şi în acelaşi timp un cadru al schimburilor de idei, al dialogurilor vii, al dezbaterilor şi discuţiilor sincere, animatoare. În interpretarea tov. prodecan *AL. VALENTIN*, ateneul studenţesc trebuie să fie, în mare, un dialog viu şi real între cei mai vîrstnici şi tineri : primii cu competenţa şi autoritatea lor, ceilalţi cu setea nepotolită de cunoaştere, cu curiozitatea lor nesimulată. Condiţia sine-qua-non a realizării unui dialog eficient este sinceritatea, izvorîtă din angajarea comună în dezbaterea ideilor, din respectul reciproc, din fuga de convenţionalism. Aici n-au ce căuta dogma scolastică, artificialitatea, cuvîntul „sunător din coadă".

Totul e să nu resimţim manifestările respective ca pe nişte „lecţii" ori conferinţe — îşi exprimă dezideratul studentul *Silviu Angelescu* — ci la ele să fie invitaţi oamenii cei mai competenţi şi mai autorizaţi în materie, de la cadre didactice recunoscute, pînă la activişti de partid şi înalţi funcţionari de stat. Temele trebuie să ne incite la discuţii sincere, deschise, fără reţineri, fără complexe, ajutîndu-ne să fim noi înşine în abordarea şi dezbaterea acestor probleme. Şi poate că n-ar fi rău dacă din cînd în cînd, cel puţin pentru temele cu un grad mai mic de dificultate, exponenţii principali am fi chiar noi, studenţii. Aceasta ar putea deveni cu timpul o practică a autoverificării şi formării deprinderilor oratorice...

Toate aceste elemente, conjugate cu efortul asigurării calităţii şi ţinutei înalt-intelectuale, a climatului dezbaterilor principiale, pot şi trebuie să dea o perspectivă foarte largă, cu rezultate previzibile, ateneului studenţesc...

Din cele două dezbateri găzduite de revista noastră se desprind pregnant cîteva principii care pot călăuzi în munca lor pe animatorii acestei noi activităţi studenţeşti, pe care încercăm să le conturăm, fără pretenţia de a le ierarhiza şi absolutiza :

— Ateneul studenţesc trebuie să constituie un mijloc important de lărgire a orizontului politic, ideologic şi cultural-ştiinţific al studenţilor.

— Organizarea şi desfăşurarea activităţii sale este pusă sub egida conlucrării tuturor factorilor educativi care acţionează în institutele din învăţămîntul superior, deci în mod nemijlocit şi a organizaţiei de tineret.

— Conţinutul şi tematica manifestărilor iniţiate în cadrul ateneului trebuie să reflecte cerinţele complexe ale studenţilor, precum şi exigenţele actuale ale formării profilului politic şi spiritual al tinerilor specialişti.

— Ateneul trebuie să îmbine în mod armonios latura informativă, în sensul informării la zi a studenţilor asupra tuturor problemelor care-i preocupă, cu cea formativă, adică să dezvolte discernămîntul multilateral al tînărului intelectual şi capacitatea sa de a gîndi, de a-şi formula şi de a-şi susţine opiniile.

— Dezideratul de mai sus se poate realiza numai în condiţiile în care studenţii nu vor fi consideraţi numai nişte simpli audienţi, ci, ţinîndu-se seama de nivelul pregătirii acestora, formele de activitate în cadrul ateneului vor fi cît mai diverse : expunere competentă, simpozion, dezbatere, dispută ştiinţifică, proces, microsesiune, dialog filozofic, tribună liberă etc.

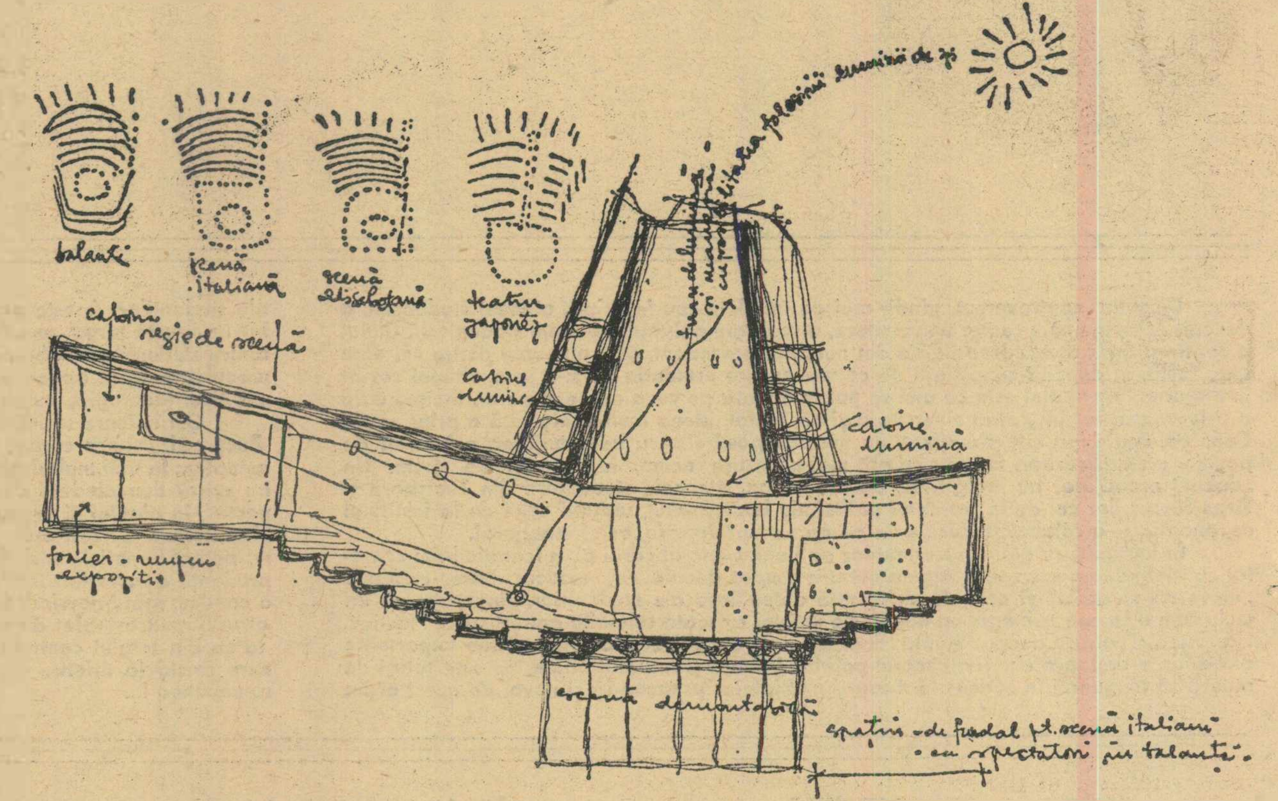
— Calitatea tuturor manifestărilor este hotărîtoare pentru viabilitatea acestei noi activităţi studenţeşti ; aceasta poate fi asigurată numai prin participarea la acţiunile ateneului a unor eminenţe ale vieţii noastre universitare, politice şi sociale, prin antrenarea în desfăşurarea diferitelor forme de activitate a tuturor studenţilor care, prin pregătirea şi pasiunea lor, pot deveni animatorii reali ai acestui forum ideologic-spiritual.

— Din considerentele anterioare reiese clar că activitatea ateneului trebuie să fie deopotrivă sistematică şi suplă, îmbinînd acţiunile de perspectivă cu cele impuse de actualitatea mişcării de idei.

Ion SEGĂRCEANU

Complex spiritual

EXAMENE ÎN AMFITEATRUL PATRIEI

Radu Vincenz are curajul să regîndească, într-un proiect, toate funcțiile teatrului dar, cu gust pentru echilibru și cu respect sobru pentru tradiție și fond spiritual, folosește fără schimbare elemente care definesc absolut teatrul, prin raportare la film și alte arte.

Gîndește teatrul ca un complex al spiritului; trei ore de spectacol total, refuzînd artificiul și incertitudinea ideologică, adică ceea ce în limbajul cronicii poartă numele delicat de experiment.

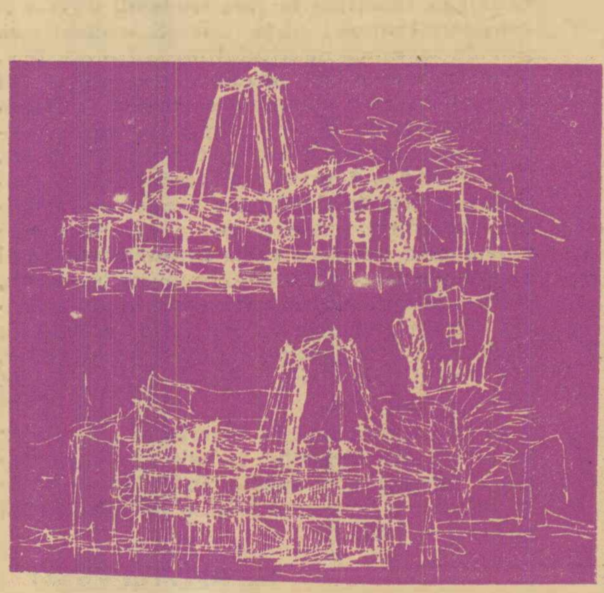
Cred că e atins de febrilul curaj cu care Picasso repetă: „nu caut" ci descopăr. Cel puțin o idee în acest proiect are acoperire în metal pur: un turn de lumină care pune ferm scena în lumini cu sensuri multiple, forțînd relațiile adesea prea comode ale publicului cu spectacolul.

Un curaj e totodată și încercarea de a se considera în același plan cu regia și actorii în slujba textului. Să vrei să impui valori și nu să te impui. Singurul orgoliu fiind acela de a educa atenția sălii pentru înțelegerea spațiului în care se joacă teatru. Și aici, în construcția locului, Vincenz inventează cu măsură, definitoriu însă: holul, un spațiu intelectual în continuarea sălii și scenei, o terasă și un parc, cîteva clipe de însingurare și creație — în pauze — pentru spectatorul cultivat. De altfel, pe lîngă toate acestea, proiectul dovedește plăcerea pentru logică și cultură, desăvîrșită într-o studenție preocupată și serioasă.

Revista „Viața studențească", al cărui colaborator constant și prețuit este Radu Vincenz, oferă cititorului textul de susținere a unei diplome exemplare.

Tudor OCTAVIAN

Premise și propuneri în teatrul actual

Spațiul deplinei spiritualități, transportul cel mai direct al sentimentelor, ființa unică a tradiției și a modernului acut, nevoia de a lămuri toate mecanismele procesului teatral, iată elementele cărora le-am dat putere de program în alcătuirea proiectului unui **teatru-laborator.**

Pornind de la ideea că teatrul este cel mai direct și cel mai uman mod de artă, cred că spațiul teatral trebuie să poarte în sine o organicitate care să permită desfășurarea acestui proces nemijlocit, adică spațiul scenic și spațiul sălii să nu fie unități separate ci elemente ale aceleeași unități. În desfășurarea cotidianului, acest spațiu capătă acea **semnificație de forum** pe care o cerea cu prilejul unui interviu Dinu Cernescu, adică spațiul și momentul în care realitatea este percepută într-o modalitate artistică de un anumit specific, lăsînd cinematografului și televiziunii rostul lor bine determinat în modul și ritmul de viață. Orice interferențe între aceste procese de artă duc la compromisuri și la diminuarea eficienței spirituale specifice a fiecăruia. Toate încercările de a introduce cinematografia în teatru sau invers, ca și teatrul propriu-zis în televiziune (nu vorbesc despre studiourile și dramatizările specifice televiziunii), constituie încercări de a moderniza experimente, impunînd ca actuală imaginea falsă de teatru experimental. Vorbind despre arta modernă în ansamblu ar arăta ciudat o pictură experimentală, o literatură experimentală. Oare ceea ce realizează Peter Brook, Jerszy Grotowschi sau Zeffireli este experiment sau creație reală, cu deplină încredere în propria ei putere, și în al doilea rînd ce este experiment: tot ceea ce nu este scenă italienească, sau tot ceea ce nu este cutie italienească cu eperon elisabetan, îmbunătățind întrucîtva vizibilitatea din lojile excelențelor lor, ale secolului XVII. În plus, acceptul de experiment în sine conține ideea unei probabile finalități, posibile într-un fel sau altul și în nici un caz stricta urmărire a reacțiilor spectatorului. Împotriva ideii de experiment se ridică chiar procesul teatral ale cărui coordonate generale sînt convenția și relația. Că între convenție și relație există un joc este adevărat, dar este vorba de un joc al nuanțelor și subtilităților, structura în sine trebuie respectată ca structură esențială, fie că e vorba de un teatru bulevardier unde relația importantă este spectator-actor, convenția fiind puternic prezentă, fie că este vorba de cealaltă limită a happening-ului unde convenția se pierde în relația complet umană om-om.

Deci spațiul arhitectural propriu-zis trebuie să poarte această putere a convenției, prin marcarea, de exemplu, printr-un turn de lumină a suprafeței de joc, adică prin înlocuirea planului de convenție de la scena italiană, cu un spațiu și o lumină a convenției. Este adevărat că convenția se abstractizează în această ipoteză, dar propunerea se bizuie pe faptul că există deja un limbaj al ei bine stabilit în decursul vremii și în sensibilitatea fiecărui spectator.

Pe de altă parte relația se poate obține printr-o continuitate a spațiului și prin organizarea spectatorilor fără fotolii diferențiate (ca la teatrul antic sau japonez), cît mai apropiați de suprafața de joc și cu gradene mai ridicate pentru organizarea unui front uman. O substanțială însemnătate în jocul convenției și al relației îl are numărul spectatorilor. Acceptînd ca o limită maximă de 400—450 de spectatori pentru teatrele de eficiență, teatrul laborator se adresează unui număr de 200—250 și 300 de spectatori.

Această structură convenție-relație are un caracter atît de peren încît ea trebuie mereu altfel înțeleasă, rămînînd în sine intangibilă. Spațiul teatral trebuie din acest motiv să-și păstreze personalitatea și spiritualitatea. Este greu și poate de neîndrăznit să mecanizezi un astfel de spațiu. Orice realizare tehnică de specialitate sau orice defecțiune transformă această posibilitate în eșec. De altfel, dublarea unui mecanism uman de unul tehnic este un pleonasm care agravează conflictul dintre arhitectură și tehnică.

Este adevărat că atît numărul mic de spectatori cît și personalitatea hotărîtă a spațiului teatral, într-un acord cu o scenografie dată, par că imprimă un caracter limitativ. Cred că este vorba numai de o aparență. Hotărînd ca numitor comun atît al regiei cît și al scenografiei pe de o parte, cît și al gîndirii funcționale și plastice a arhitecturii pe de alta, un anumit grad de abstractizare, nu realizează altceva decît o înlăturare a elementelor și practicilor mimetice și facile, improprii unui spectacol de teatru. De aici denumirea de laborator, în sensul unei purificări și elaborări pornind de la niște elemente esențiale, certe, criteriul ales în această propunere fiind, după cum am mai spus, jocul convenției și al relației. Realizarea în diverse momente a unor „caracteristici" se face prin prezența în sală și în zona de muzeu-expoziție a sălii a unor lucrări de pictură și sculptură, autentice și deci mai substanțiale purtătoare de spiritualitate.

Am vorbit mai sus despre seara de teatru ca moment al cotidianului. Într-o asemenea continuitate este foarte dificilă realizarea legăturii dintre teatru și organismul urban. Amplasamentul ales pentru proiectul propus și anume partea de sus a grădinii Cișmigiu lîngă Conservatorul „Ciprian Porumbescu", beneficiază atît de un acces bun pe strada Stirbey Vodă cu prospect larg și circulație redusă, cît și de faptul că la părăsirea teatrului grădina are rostul de a prelungi un anumit efect, de a da posibilitatea unei reverberații spirituale. De altfel, întreaga suită de spații trebuie reorganizată. Suita tradițională a holurilor, cel al caselor de bilete, cel al garderobelor, foaierele și la sfîrșit sala de spectacole diminuează importanța acesteia din urmă. Reorganizarea tuturor holurilor într-o anumită continuitate valorifică mai bine spațiul teatral și îi subliniază rolul determinant. În ceea ce privește foaierele există două posibilități: una în care ele sînt subordonate sălii în scopul obținerii unui climat claustrat, care să realizeze asemenea continuitate, sau o a doua în care foaierele participă la viața exterioară constituind un moment de deconectare. În spiritul întregii soluții am ales-o pe prima, și anume un foaier în partea superioară a sălii, făcînd parte integrantă din ea. În acest foaier se plantează picturi și sculpturi fiind amenajat ca muzeu. Din el se poate ieși în exterior pe o suită de terase printre coroanele arborilor, cu posibilitatea realizării unui mic spectacol complementar în aer liber.

În general totalitatea spațiilor anexe au fost subordonate spațiului central, pentru a nu înlocui convenția ceremonialului procesului de teatru cu un ceremonial de foaier, despre care se mai vorbește încă dar care este de mult depășit de ritmul și autenticitatea activității artistice actuale. În concluzie întregul proiect caută să apere tradiția fenomenului teatral în esența sa, înlăturînd anumite tendințe de mecanizare sau de desfășurare peste scara umană.

Radu VINCENZ
student, atelier prof. arh. Mircea Alifanti

7 ARTE ÎN 7 ZILE

Sintagme

- UN COPIL LOVEŞTE CERUL
  Un debut poetic
  care prevesteşte o operă
  Autor: MATEI GAVRIL

- În bulevardul Magheru nr. 20
  DAN NEMŢEANU
  expoziţie de
  SCENOGRAFIE ŞI DESEN
  un mod de a revedea
  într-o aceeaşi jumătate de oră
  pe Ionesco, Beckett, Musset,
  Dostoevski, Shakespeare,
  Brecht, Cehov, Gorki

- La sfîrşitul lunii octombrie
  CINEMATECA
  îşi păstrează programul estival
  greu de calificat.
  De două săptămîni, aceeaşi
  insipidă şi ambiguă comedie.
  QUOSQUE TANDEM ABUTERE?

- LA CASANDRA,
  sala IATC,
  a doua premieră
  a stagiunii:
  HEDDA GABLER de Ibsen.
  Studenţii nu se dezmint
  şi ne aşteaptă.

EXPERTIZE

„MOARTEA CALULUI TROIAN“ de Nicolae Dragoş

Poezia lui Nicolae Dragoş este o exagerare a Eului. Într-atîta, încît autorul ajunge la confesiune, îndoială şi autodefinire: „Simplă oglindă uitată în faţa luminii / De ce Eu şi iar Eu şi iar Eu / Clopot de gheaţă, uitat în propriul meu corp?“ Simplă oglindă plană, Eul poetului reflectă peisaje, anotimpuri, momente (De rerum) ori caută echivalenţe metaforice vizuale diverselor sentimente (Pînă la uitare, Zăpezi interzise). Mecanica oglinzii — cuvînt obsesiv alături de acela de „statuie“ — este, ca să vorbesc în chiar termenii versurilor sale, simplă: autorul transpune în prozodie (adesea folclorică, mai la îndemînă), „transfigurează în alte valuri“ situaţii din natură pe care şi le atribuie demiurgic: „Înfig rechinii în cer / Să-l pîndească pe Dumnezeu / Să-l sfîşie, pentru toate legendele“. Alteori el însuşi atribuindu-se naturii: „Nu mai sînt copacul adormit în sine / Arbore de piatră cenuşiu / Dominînd prin ramuri cerul şi adîncul“. Sau: „Eu, cel născut / Pentru valul incert al naturii / Bat în mine ca într-un clopot de argint / Sar sunete, ipotetice aşchii / Sînt crîncen în creier zdrobite /.../ Mă reazim de alge / Coralii îi sfîşii pe piept.“ Această situare a Eului în centrul expresiilor metaforice îl duce şi la alte mărturisiri: „Mă sprijin de toate statuile lumii / Acolo unde ne căutăm, ademenindu-ne“. Într-adevăr, căutîndu-şi Eul, fie în oglinzile-aer, fie în zidirea „pînă la uitare“ în statui, poetul se reazimă pînă la contopire cu busturile lui Eminescu (Pastel comemorativ, Requiem, Marea-şi cheamă albatroşii), Sorescu (Şi cine mai ştie), sau repetă motive vegetale asemănătoare (Foşnet nalt, Măr) etc.

Dar Nicolae Dragoş e poet. Este în clipa cînd renunţă la anecdota Eului, cînd se obiectivează, mai exact disimulează, sau atunci cînd adoptă tehnica discursului liric, şi nu pe aceea a versului tradiţional. Deşi poetul este un explicativ, un adept al clarităţilor sonore univoce, în Amurg de toamnă *o sugestie de enigmă şi de atmosferă totemică, planturoasă, învinge tema, multiplicîndu-i culoarea lunară şi semnificaţiile: „S-au prăbuşit în raclă zeii / Trec peste rîuri plumbuite umbre / Din trupul lor ce se sculpta în idoli / / Cenuşa lacrimii o uit în valuri / Cînd ferecate raclele s-alungă / În nepereche dans, pe rit de oase / / Cad zeii, lîngă lună, lin / Păsări de pradă neclintite / / Pe valuri urme, urmele-ncruntate / Cuţite fulgerate în minerale treceri / Şi-ascult copacii, legănaţi în frînghii“...*

În ciclul „Moartea calului troian“ versul lui Nicolae Dragoş devine remarcabil. Eul a dispărut aproape cu totul, sau a fost resorbit de personaj (calul troian), cuvîntul are substanţă, sens imprevizibil şi chiar imprecis, aşa că variaţiunile pe subiectul: materia oarbă, înnoptată învinge, numai în complicitatea nopţii citadine, — se transformă într-o metaforă totală cu haloul psihic cuvenit: „Piatra cetăţii-ncremenită / Ascultă surdul lui efort / Plesnesc lichenii de tăcere / Sub fluturele Cap de Mort / / Un fast ascuns, sortind profetic / Coloanelor culcate-n lună / Sticleşte rece-n ochii — flăcări / Ce se alungă şi-mpreună / / De pîslă paşii, surd, măsoară / Promis-a boltă de cleştar / Cetatea-abandonată sieşi / Secretele-i rostite rar / Nimic nu tulbură retina / Sub tihna moale şi trădată / Gestul se frînge-n umbra lui / Din platoşa descopciată“.

În această direcţie, Nicolae Dragoş descoperă poezia autentică personală.

P. S. În articolul „Călinescu şi Hegel“ din numărul nostru trecut se va citi firesc: D. D. Roşca „Influenţa lui Hegel asupra lui Taine“.

M. N. RUSU

TRAIECTORII LIRICE

Două volume — „NORII“ şi „INTERIORUL LEGII“ — două prezenţe poetice complementare şi, în acelaşi timp, de neconfundat. Constanţa Buzea şi Gabriela Melinescu au readus în acest sezon estival, pe prim plan, interesul pentru poezia feminină, punctînd prin aceste ultime apariţii în volum contribuţii remarcabile ale generaţiei tinere. Constanţa Buzea păstrează şi în „NORII“ aceeaşi distanţă, cu care ne-a obişnuit, faţă de cuvinte, neinvestind cu reprezentanţă poetică decît pe acelea care au dovedit disponibilităţi de circumscriere la un ritual poetic de mare severitate: „Refuz să vorbesc, din instinct / Vreau starea de veghe, cu ea mă deprind, / Cînd cîmpul stă viu de mireasma uscatelor sale făpturi, / Cu gîndul, cu visul sting pofta de-a spune ceva, / De-a face din sufletul meu o trecătoare podoabă a gurii“. Din această atitudine faţă de materialul lingvistic nu apare un fond limitat al cuvintelor iniţiate, ci se măresc printr-un lanţ de probe de foc, şansele fiecărui cuvînt de a purta cu el adevărata încărcătură poetică prin care Constanţa Buzea le prelungeşte existenţa. Altfel spus, ne găsim în faţa unui caz de purificare a cuvîntului impus, paradoxal, prin iniţiere, cu autoritate şi remarcabil în rezultate.

La Gabriela Melinescu, cea din „INTERIORUL LEGII“, găsim o încredere mult mai mare în cuvinte, explicabilă prin siguranţa poetei în puterea sa de a le stăpîni. Referinţa o facem mai ales la ciclul *„Şaisprezece ani ochinegri“*, unde regula jocului parcurs lărgeşte prietenia declarată cuvintelor: „Stă pieziş şi malastrop / picurînd din pleoape strop / Crede-l unii că-i diliu / Alţii halabagiu“. Dacă în acest ciclu s-ar putea ca explicaţia să fie mai lesnicioasă prin concurenţa la care Gabriela Melinescu se înscrie — Ion Barbu, Tudor Arghezi, M. R. Paraschivescu — în poeziile din restul volumului poeta dă probe evidente ale meşteşugului în posesia căruia a intrat: „Femeia rîde dincolo şi vorbeşte senzual / Sub labiale moi îşi ţine numele, / Bărbatul ei îşi pierde minţile, / Voci se aud şi lemne muzicale“.

Lirica erotică, existentă în ambele volume, aduce punctele de interferenţă dar în acelaşi timp şi pe cele de maximă distanţă între profilele poetice de care ne ocupăm. Sîntem de acord cu Mircea Martin, care vede dragostea la Gabriela Melinescu „concepută ca o provocare continuă“, în timp ce la Constanţa Buzea avem de-a face cu iubire „sieşi suficientă“, „indiferenţă înaltă“. Trebuie însă adăugat că, pentru amîndouă poetele, iubitul reprezintă un fel de stea polară, căreia i se închină, indiferent dacă la Gabriela Melinescu gestul apare mai amplu şi ea mai vulnerabilă: „La miezul nopţii să mă ocroteşti / cînd viu cu măruntaiele vărsate, ca animalul blînd, sfîşiat / de colţii celui mai puternic“. Iar la Constanţa Buzea mai rapid, dar la fel de categoric: „Bucură-te dacă te dor în lovire cu mine instinctele, / Nici nu mă crezi vădită în adevăr, / Totul de voie se face, un trap călărit şi de taină, / Nu te împotrivi, eu de tine muri-voi“.

Gabriela Melinescu recurge la interiorul legii, fără îndoială al legii poeziei suprapuse celei a iubirii, căutînd să păstreze, cît mai mult, posibilităţile pe care diferite momente ale destinului său poetic le-ar putea uita. Ea nu poate opta categoric pentru una din stările în care „noi înaintea naşterii am fost gîndiţi“ şi de aceea interiorul legii îi oferă condiţii speciale de a naviga încă între melancolii adolescentine şi participarea la actul cunoaşterii dureroase. La Constanţa Buzea angajamentul decisiv în concurarea mecanismului teogonic s-a săvîrşit, poeta printr-un vizionarism de mare forţă contestînd şi recreînd propriile-i legi.

Dorin TUDORAN

FOTBAL CU PÎINE DAR MAI ALES CU... LITERATURĂ

La Casa de cultură a studenţilor (sala mare) scriitorul şi caricaturistul Neagu Rădulescu, autorul recentului roman „Un balon rîdea în poartă“, a ţinut zilele trecute o spumoasă conferinţă agrementată cu numeroase proiecţii de caricaturi.

Fotbalul, de fapt, a fost un pretext pentru verva şi causticitatea lui Neagu Rădulescu, care în cele aproape două ore s-a dovedit

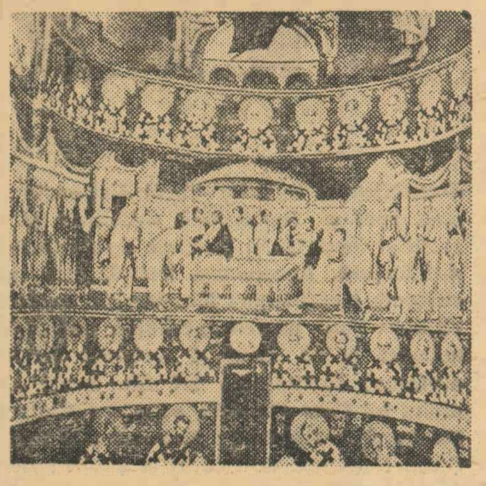

nu numai un caricaturist şi scriitor afurisit, dar şi un vorbitor de primă mînă.

FRESCELE MEDIEVALE DIN IUGOSLAVIA

În nici un caz nu mai căutăm în frescele evului mediu balcanic sentimentul cu care credinciosul şi, poate, necredinciosul timpului asculta pilda bibliei trecută prin obiceiul locului.

Dacă o facem, avem alte raţiuni: istorice, de filiaţie a culturii, de istoria cultului, a ar-

telor plastice sau pur şi simplu prea fascinaţi de date şi manuale. Personal, reţin numai locul şi opera în care e depăşită evident regula. În fresca iugoslavă operaţia merge către omenesc, patriarhal, agreabil, prin ridiculizarea inconştientă a seraficului într-o mulţime de detalii domestice pictate din pura plăcere de a povesti.

Trăsătura particulară a expoziţiei, *diferenţa specifică*, e conflictul întărîtat între sentiment şi rutină. Dacă acest conflict pare să încline în favoarea sentimentului, să ţinem cont că ni se prezintă numai o selecţie din piesele popularei „Galerii de fresce“ din Belgrad, copiile pentru galerie fiind la rîndul lor lucrate tocmai în acest criteriu.

Şi, mai ales, să ţinem cont că o mare, o foarte mare parte a frescelor sîrbeşti din secolele XI—XIV nu s-au păstrat şi că, în definitiv, rostul lor era să întregească şi să complice atmosfera serviciului divin.

Se înţelege că drumul ce ni se pare scurt pînă la ele e aparenţa; uimirea şi interesul trebuie nuanţate şi corectate în fiecare clipă cu gîndul la locul de unde vin. Un muzeu de fresce-copii e o întreprindere absolut interesantă şi, din multe motive, de urmat. Totuşi, nici un album nu trădează mai mult opera probabil tot atît de mult pe cît o slujeşte. Există mulţi oameni care iubesc nebuneşte cărţile de artă şi au doar o tulburare efemeră în muzeu.

Tudor OCTAVIAN

transmutaţiuni 6

Styxul în viziunea gnosticilor era rîul pe care zeii îşi făceau jurămintele. El însemna deopotrivă ură, oroare, abominabil. Apa lui dizolva fierul şi făcea sterile pămînturile pe care se răspîndea. În Styxul lui Galle o nimfă puternică îşi spală mîinile în blestemata apă, rezemîndu-şi un picior pe o scoică uriaşă. În două gravuri mai vechi, înfăţişînd Sinuciderea lui Iphis (1619—1655) apar peisajele dezolate de mai tîrziu ale lui Chirico. Aici senzaţia de ratare alhimică este dominantă şi ea e realizată banal printr-un spînzurat care întoarce spatele lumii.

Ajungem la Maşinile de război ale lui Jean Appier care ne duc către Dali din Ceasurile moi. Asediul unor cetăţi ce pot reprezenta şi Cunoaşterea se face cu ajutorul unor aparate ciudate, sugerînd ceasurile cu arc, alte imense lacăte retractile, cu ceva de şarpe sau de reptilă. O spadă ghintuită ca un car blindat taie teribil un peisaj. Aici inversiunea sau intersectarea universurilor dă poezia şi farmecul. În două gravuri ale aceluiaşi Galle păsări fantastice umplu o piaţă ca în filmele lui Hitsckoc şi sînt vînate cu ajutorul unor cercuri după cum prinderea canarilor sălbatici în China, după viziunea pictorului se face cu ajutorul unor tipsii găurite prin scufundare. Aici mărirea proporţiilor precum şi aglomerarea zburătoarelor dau senzaţia de frică.

Nici corpul omenesc atît de perfect în unele reprezentări, şi el imobil, dur cînd e de piatră nu scapă viziunilor mişcate despre care am pomenit. Într-o gravură a lui Casserius de la 1527 un Titan ridică deasupra pieptului propria-i piele, arătînd detalii anatomice ce par mai degrabă o aglomerare vegetală. În Anatomia reformată a lui Bartolini conţinutul unui trup a fost golit şi pielea atîrnă abandonată ca o pînză. Disecţiile lui Estienne trădează ororile unui gît tăiat. Valverde şi Vésale desenează descojiţi de piele şi schelete spînzurate în care detaliul muscular nu produce groază cît senzaţia că trupurile deposedate au devenit graţioase ca o vegetaţie de mătase. Schelete umblătoare în faţa unui peisaj marin, ca în Physica sacra a lui Iacob Scheuchzer în care măduva omenească şi nervii par copaci sau tabelele musculare proiectate pe imenşi rinoceri placizi din gravurile lui Albinus nu transmit senzaţia de oroare cît sugerarea că într-o zi aceşti dezincarnaţi ar putea să umple lumea reală.

În alte viziuni alhimice apar mine de diamant sau de sare, planete ciudate, ce sînt captate ca baloanele cu frînghii. Aici lumina este crepusculară, lucorile unor oglinzi nevăzute le reflectă. Universul din jur este un univers dibuit, căutat parcă pe întuneric, după îndelungi rătăciri. Tot ceea ce este himeric, ambiguu, incert se amestecă într-o ciudată reprezentare. Un anonim de la sfîrşitul secolului al XIII-lea reprezintă un înotător plutind într-o apă care are în ea ceva carnal, de secţiune de ambulacru. Flori misterioase înconjură acest limb transparent şi întregul trup al unui copil abia încape în ciudatul bazin. Pusă lîngă o gravură precolumbiană ce înfăţişează un monstru păros, cu ghiare, avînd în loc de cap o stea de mare, senzaţia de ameninţare totală este completă.

Caillois, pentru că el a adunat toate aceste orori sublime în cartea pe care am mai citat-o: Au coeur du fantastique citează şi pe cruciaţii suplicaţi din unele Cărţi de anatomie, precum şi pe Michelangelo din Judecata de apoi, unde Sfîntul său Bartolomeu îşi flutură propria piele pe care artistul şi-a imprimat chipul.

Privite fără prejudecăţi aceste viziuni nu dau frică. Amestecul de ţesuturi, sfîşiate schelete ce merg ca în somn, ochi descojiţi şi infernale desvăluiri ale cărnii nu dau decît imaginea unei mitologii pline de fantezie. E înfricoşător numai ceea ce nu ştim, numai ceea ce bănuim. Nu spunea Thean din Alexandria că mitul este un discurs mincinos care prefigurează adevărul?...

Eugen Barbu

Mîine dimineaţă, cu emoţie, mii de cadre didactice şi studenţi de la Institutul politehnic, Institutul de construcţii, Institutul de arhitectură, Institutul agronomic, I.P.G.G. din Bucureşti, împreună cu invitaţii lor de la institutele similare din ţară vor participa la deschiderea serbărilor jubiliare prilejuite de împlinirea a 150 de ani de la înfiinţarea primelor cursuri de inginerie în limba română la Bucureşti.

Drumul parcurs de învăţămîntul tehnic în cei 150 de ani de existenţă începe cu primii elevi înscrişi la şcoala lui Gheorghe Lazăr şi mereu ascendent, datorită unui corp didactic merituos şi a unui tineret entuziast, ajunge la cei aproape 15 000 de studenţi de azi ai Politehnicii bucureştene, fără a socoti numărul studenţilor celorlalte institute aflate cîndva ca secţii sau facultăţi în cadrul Şcolii Politehnice.

Elocvent ilustrat va fi acest drum la expoziţia ce se va deschide în incinta Institutului politehnic cu prilejul acestei aniversări. Aci vor fi expuse documente originale şi fotocopii, panouri, fotografii care ilustrează apariţia, dezvoltarea şi continuitatea învăţămîntului tehnic ingineresc în limba română la Bucureşti. Sînt delimitate etapele principale ale evoluţiei acestuia: organizarea primelor cursuri în limba română de către Gheorghe Lazăr la şcoala Sf. Sava, crearea Şcolii Naţionale de Poduri şi Şosele (1867), transformarea acesteia în Şcoala Politehnică (1920) şi amploarea luată de învăţămîntul politehnic după 1948. Exponatele evidenţiază diversificarea secţiilor Şcolii Naţionale şi a Şcolii Politehnice, apoi a Institutului politehnic şi transformarea unor secţii şi facultăţi în institute de sine stătătoare: Construcţii, Arhitectură, Agronomie, Petrol, gaze, geologie. Dintre documente menţionăm: **Manuscrisul cu anaforaua boierilor către Caragea-Vodă pentru aprobarea înfiinţării unei şcoli româneşti la Sf. Sava şi numirea lui Gheorghe Lazăr ca profesor; Înştiinţarea lui Gh. Lazăr către tinerime; Decretul lui Cuza din 1864, privind înfiinţarea Şcolii de Poduri, Şosele şi Arhitectură; Decretul din 1867 privind înfiinţarea Şcolii Naţionale de Poduri şi Şosele; Decretul din 1878 prin care şcoala se transformă în Şcoala de Poduri, Şosele şi Mine (original); Omagiul inginerilor adus în 1886 cu prilejul inaugurării localului din str. Polizu, în care funcţionează şi în prezent Institutul politehnic. În original vor putea fi văzute cursuri, note de curs, manuale, aparţinînd unor profesori care au predat la Şcoala Naţională în perioada 1867—1920. Este interesant să descoperi printre însemnările asupra pregătirii unor studenţi de pe atunci numele unor cunoscute personalităţi ale vieţii noastre ştiinţifice de azi, profesori şi academicieni prestigioşi. Reţinem din expoziţie cîteva cifre edificatoare pentru evoluţia învăţămîntului tehnic din Capitală: În anul 1903 Şcoala de Poduri şi Şosele era frecventată de 61 elevi în anii I—IV şi — 11 în anul preparator, îndrumaţi de 16 profesori; începînd din 1948 pînă în prezent, Institutul politehnic a dat ţării peste 24 000 de ingineri; acest institut acordă azi 5 922 de burse; Institutul de petrol, gaze şi geologie a dat în cei 20 de ani de la înfiinţare peste 4 000 de ingineri şi 89 de doctori-ingineri; Institutul de arhitectură frecventat în acest an de 1 271 de studenţi a fost absolvit în ultimul deceniu de 1 178 de tineri.**

Documentele prezente în expoziţie deovedesc că de-a lungul unui secol şi jumătate învăţămîntul tehnic din Bucureşti a fost slujit cu pasiune, devotament şi o înaltă responsabilitate pentru ştiinţă şi pentru prestigiul neamului de personalităţi marcante ale timpului, iar în rîndul tinerimii, nu numai din ţară ci şi din străinătate, aceste eforturi au găsit o largă audienţă. Generaţiile de tineri care au păşit pe calea ingineriei, remarcabil reprezentate, au demonstrat chiar şi în împrejurări sociale nefavorabile aptitudinile, talentul, înclinarea nativă a poporului nostru pentru îndeletnicirile şi investigaţiile tehnice.

VIVAT POLITEHN

Cursul de inginerie la hotarul celor

Aniversarea a 150 ani de la primele începuturi ale învăţăturii în limba română, făcute de Gh. Lazăr în Muntenia şi de Gh. Asachi în Moldova, strîns legate de dorinţa de a introduce şi cursuri de inginerie, începînd cu matematica, hotărnicia şi arhitectura, este un bun prilej de retrospectivă şi evocare prin graiul celor ce au trăit momente din trecutul ingineriei la noi.

Ne-am adresat pentru aceasta prof. emerit C. C. Teodorescu, fost elev şi inginer diplomat al Şcoalei Naţionale de Poduri şi Şosele, care a figurat printre întemeietorii Şcolii Politehnice din Timişoara, profesor şi rector al acestei şcoli, profesor şi rector al Şcolii Politehnice din Bucureşti. Acum, după 52 ani de activitate, ca profesor consultant, îndrumează doctoranzi la Institutul politehnic din Bucureşti.

Domnia-sa a avut amabilitatea să ne răspundă cîtorva întrebări:

— Pentru cititorii noştri sînt cu deosebire preţioase amintirile dv. despre viaţa lăuntrică a Şcolii Naţionale de Poduri şi Şosele, despre atmosfera de studiu existentă acolo. Dar mai întîi, ar fi utilă rememorarea principalelor momente care au precedat crearea şcolii.

— Toată lumea trece pe bulevard şi vede monumentul lui Gh. Lazăr, ridicat în faţa şcolii sale de la Sf. Sava. Mulţi ştiu de Ion Heliade Rădulescu, elev al lui Lazăr, animator al Şcolii româneşti, coautor al proclamaţiei de la Islaz. Dar mai puţini ştiu că printre elevii lui Lazăr se număra **Petrache Poenaru**, fost secretar al lui Tudor Vladimirescu, care trimis cu o bursă a eforiei şcoalelor studiază la Paris ingineria, vizitează fabrici în Franţa şi Anglia şi, întors în ţară în 1832, este numit director al şcolii de la Sf. Sava, fiind un ctitor al învăţămîntului în ţara sa. Puţini ştiu că **Alexandru Golescu**, zis Arăpilă, era inginer de la Paris din 1839, sau că **Ion Ghica**, cunoscut ca scriitor, economist şi diplomat, inginer de mine de la Paris din 1841, a fost profesor la Academia Mihăileană din Iaşi.

În 1852 inginerul Lalanne, chemat în ţară pentru organizarea serviciilor tehnice, înfiinţează o şcoală de conducători tehnici, iar **Domnitorul Cuza** în 1864 înfiinţează Şcoala de Ponţi, Şosele şi Arhitectură, la propunerea ministrului de Interne, Agricultură şi Lucrări Publice, **M. Kogălniceanu**. Şcoala Naţională de Poduri şi Şosele, în forma ei definitivă, datează din 1881, cînd la conducerea ei vine inginerul **Gh. Duca** şi îi dă organizarea ce s-a păstrat de-a lungul anilor, cu mici completări, pînă la transformarea ei, în 1920, în Şcoala Politehnică.

Şcoala Naţională de Poduri şi Şosele era urmată de un număr restrîns de elevi. În cei cinci ani de studii urmau circa 60-80 elevi. Anul preparator era destinat pregătirii matematice, în următorii doi ani se făceau cursurile generale tehnice, în ultimii doi ani cursurile de specialitate şi proiectele. În fiecare an erau cinci-şase discipline, iar programul zilnic prevedea două şedinţe de curs de o oră şi jumătate dimineaţa, şi trei ore aplicaţii practice şi proiecte după masă. O mare atenţie se acordă lucrărilor practice, desenului, proiectelor. Pregătirea materiei se făcea de către elevi, nu erau seminarii conduse de asistenţi (asistenţii erau numai pentru proiecte) şi se controla prin examene parţiale, ce erau programate în unele dintre duminicile anului. Examenele se dădeau în iunie, în general nu existau corijenţi, iar repetarea anului nu era admisă. Singura păsuire ce se putea acorda, şi aceea foarte rar, era întreruperea anului de studii pentru boală gravă.

Şcoala avea regim militar, elevii fiind sub drapel şi avînd uniformă militară cu centură şi sabie, făceau instrucţie şi cursuri militare, efectuînd stagiul militar în şcoală şi dînd examenul de ofiţer de rezervă la pioneri sau artilerie de cetate. Primul la clasificaţia în an avea gradul de sergent, în ultimul an sergent-major. Un dormitor era la dispoziţia a 30 de elevi bursieri, primii cinci la clasificaţie în fiecare an, o popotă asigura masa pentru toţi elevii, atît interni cît şi externi.

În locul aripii de pe strada Polizu, construită ulterior, era o frumoasă grădină, cu pomi bătrîni, cu loc pentru instrucţia militară, cu alei şi bănci, unde ne preparam în linişte examenele sau purtam discuţii.

Toată ziua o petreceam în şcoală. Fiecare aveam în sala de desen planşeta sa, cu lampa atîrnată, iar timpul petrecut împreună la studiul proiectelor crea o atmosferă de strînsă camaraderie, chiar între diferitele promoţii. O oază de calm, disciplină liber consimţită, atmosferă de studiu şi emulaţie, camaraderie, o serioasă pregătire profesională condusă cu exigenţă, iată ce era Şcoala Naţională de Poduri şi Şosele.

Profesorii erau ingineri, conducători de servicii de mare prestigiu prin activitatea lor profesională: **G. Duca, Anghel Saligni, M. Romniceanu, Elie Radu, Gr. Cerchez, Ion Ionescu, Andrei Ioachimescu, N. Vasilescu-Karpen**, nume care au ilustrat tehnica românească. Pentru cursurile generale: **David Emanuel, Spiru Haret, Traian Lalescu, Gh. Murgoci**, cunoscute figuri ale ştiinţei.

Vacanţele de vară erau consacrate practicii de vară, ce se făcea în serviciile publice. În felul acesta elevii cunoşteau unde să se îndrepte, iar şefii servici[...] tori.

În 1920 [...] Şcoala Poli[...] cializare. D[...] în Banatul [...] vechiul cent[...] te şcoli con[...] a vechii şco[...] tăzi facto[...] locuri imp[...] stat şi în pr[...]

În 1948, [...] învăţămîntu[...] pentru învă[...] de specialit[...] te căci şi [...] grandioase [...] ţia de maşi[...] şantiere noi[...] tite.

— Ce îns[...] anii ce le-au[...] era cîmpul [...]

— În con[...] fesională în[...]

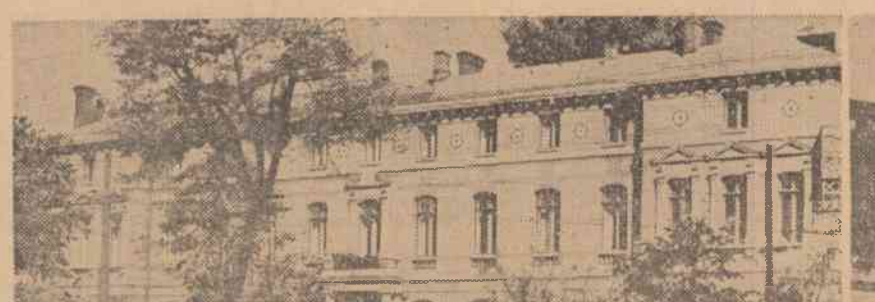
mai mult [...] mai puţin [...] părţeau în[...] Naţională [...] era restrîn[...] străinătate, [...] ridicat. Ac[...] asupra luc[...] voltarea soc[...]

Organizar[...] prin legea [...] mân, legea [...] reşti-Giurg[...] blema expl[...] pitala cu d[...] făcea legăt[...] Linii ferate [...] nor societă[...] folosesc şi f[...]

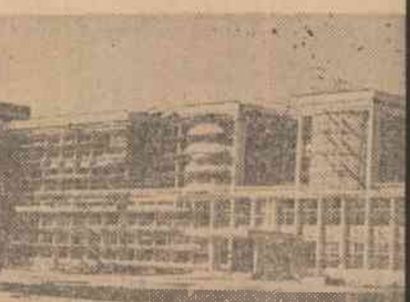
În 1881 s[...] răşeşti, pro[...] mâni, şi ca [...] înfiinţea[...] din Român[...] doctori în [...] care aveau [...]

În 1886 s[...] Naţionale [...] ţei, avînd c[...]

În 1892 s[...] Cernavodă, [...]

Faţada localului din. str. Polizu

Vedere parţială a profilul[...]

Cetatea tehnică bucureşteană

În vecinătatea Grădinii botanice şi a Palatului pionierilor, încadrată de Splaiul Dîmboviţei şi Bd. Armata poporului, în imediata apropiere a complexului studenţesc Grozăveşti se ridică pe un teren de 100 de ha construcţia noului local al politehnicii în care vor învăţa peste 10 000 de studenţi.

Potrivit cu nevoile resimţite în vechiul local devenit de mult timp neîncăpător, corpurile de clădiri ale viitoarei politehnici (proiectul profesorului arh. Octav Doicescu) se vor ridica în două etape şi vor fi date în folosinţă pe măsura construirii lor. Se prevede ca prima etapă să se încheie în 1971 şi aceasta va însemna terminarea celor 8 profiluri de clădiri: 1. Învăţămînt general. 2. Mecanică, T.C.M., Mecanică agricolă. 3. Termoficare (şi cu scop didactic). 4. Electrotehnică, Energetică, Automatică. 5. Metalurgie, Transporturi. 6. Electronică, Telecomunicaţii. 7. Chimie. 8. Grup gospodăresc (construcţie încheiată).

Aceste profile oferă spaţiu conducerii ştiinţifice şi administrative, sediilor organizaţiilor obşteşti, amfiteatrelor, laboratoarelor, sălilor de curs, de seminar, de proiecte, bibliotecilor de specialitate. Cele 120 de săli de proiecte vor suplini o lipsă acută a vechii clădiri. Se prevede ca fiecare student din anul V să aibă planşeta sa de lucru, iar pentru anii IV să revină cîte o planşetă la doi studenţi. Se preconizează organizarea programului de învăţămînt numai în cursul dimineţii, urmînd ca după-amiaza studenţii s-o consacre studiului individual, cercetării ştiinţifice şi altor activităţi, iar cadrele didactice — cercetării ştiinţifice. Lucrul va deveni posibil şi datorită laboratoarelor destinate cercetării ştiinţifice, utilajului modern cu care vor fi înzestrate. Pe lîngă Facultatea de automatică se va construi un centru de calcul modern, iar în clădirea Facultăţii de electronică, un laborator de televiziune în culori. Pe linia modernizării procesului de învăţămînt, printre alte măsuri ce se vor lua în institut, la Facultatea de chimie, datorită halei pilot, experienţele de laborator se vor face pe metal, iar nu pe sticlă, ceea ce va corespunde condiţiilor de muncă din producţie.

Profilul de învăţămînt se află, după cum se observă în fotografie, într-un stadiu avansat de finisare. În cursul acestui an universitar, clădirile profilului vor fi date în folosinţa studenţilor din anii I, II al tuturor facultăţilor. Grupul de clădiri anunţat cuprinde corpul bară, construit pe 4 nivele (laboratoare, amfiteatre şi 15 săli de desen), corpul celor 9 amfiteatre cu capacitate de 100 pînă la 250 de locuri, la etajul căreia sînt amplasate 39 săli de seminarii cu cîte 24 de locuri. În sfîrşit, acest profil include şi clădirea destinată rectoratului, conducerii administrative şi catedrelor fără laboratoare.

150 de ani

ɔr își alegeau pe viitorii colabora-

se transformă, se mărește, devine
ică avînd diferite secții de spe-
ă noi școli iau ființă la Timișoara,
nit cu patria mumă, și la Iași,
ingineresc al lui Gh. Asachi. Aces-
uă mai departe tradiția de muncă
și inginerii lor diplomați sînt as-
e răspundere ai societății, ocupînd
ante de conducere în aparatul de
ucție.
forma învățămîntului cuprinde și
ingineriei. Se deschid larg porțile
tură, institute noi apar cu facultăți
diferite, numărul studenților creș-
sibilitățile de lucru cresc : lucrări
barajele, electrificarea, construc-
, construcțiile feroviare și navale,
er forțe numeroase și bine pregă-

ına pe vremea studiilor dv. și în
rmat intrarea în profesiune ? Care
activitate al tinerilor ingineri ?
iile valabile pentru activitatea pro-
echiul regat, inginerii erau folosiți

CA!

serviciile publice, industria fiind
oltată iar locurile de lucru se îm-
inginerii provenind de la Școala
Poduri și Șosele, al căror număr
inginerii veniți de la școli din
căror număr nu era nici el prea
atea era concentrată la început
or publice, necesare pentru dez-
ții și a statului.
activității tehnice se face în 1868
murilor, legea corpului tehnic ro-
rniciilor. Prima linie ferată Bucu-
termină în 1869 și se pune pro-
rii și întreținerii ei. Ea lega Ca-
ul pe apă al Dunării, pe care se
și comerțul de grîne cu Apusul.
construiesc prin concesionarea u-
străine, care vin cu ingineri dar
de muncă locală.
augurează linia ferată Buzău-Mă-
ată și executată de ingineri ro-
semn de renaștere profesională se
celași an „Societatea Politehnică
care grupa la un loc ingineri,
nțe și ofițeri de arme speciale,
ură cu ingineria.
augurează noul local al Școalei
oduri și Șosele din calea Grivi-
mator pe **G. Duca.**
augurează Podul peste Dunăre la
ră a inginerului **Anghel Saligni,**

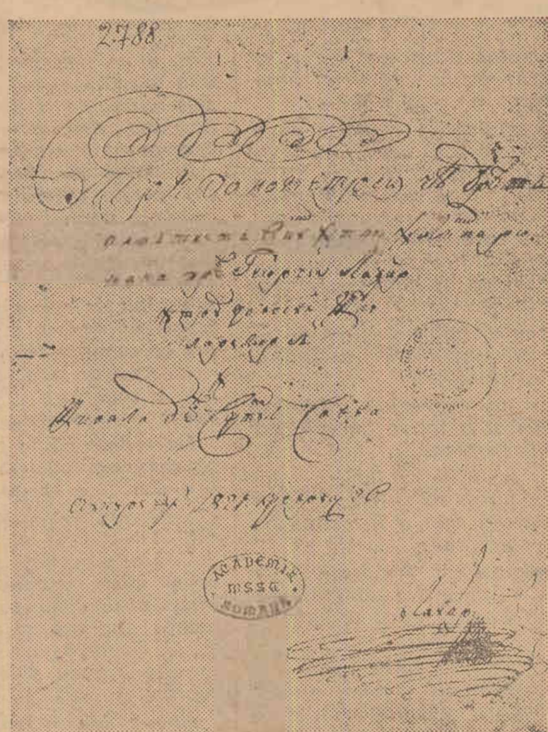
fost profesor de poduri, decan al corpului ingineresc, recunoscut ca o figură marcantă prin alegerea sa ca președinte al Academiei Române.

Căile ferate, portul Constanța, navigația fluvială pe Dunăre, porturile Brăila și Galați, asigurarea rețelei de drumuri cu lucrările necesare de terasamente, poduri, pavaje, lucrări de comunicație în orașe, alimentarea cu apă și canalizarea orașelor, iată în mod concentrat cadrul în care s-a desfășurat activitatea vechilor serii de ingineri.

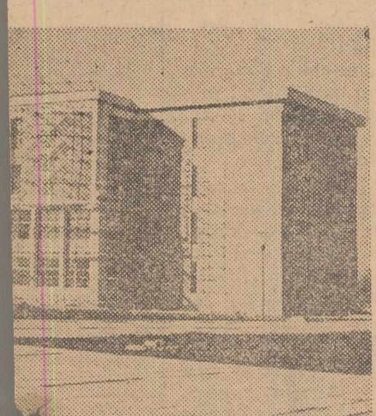
Față de dezvoltarea explozivă a tehnicii în zilele noastre, față de posibilitățile de lucru ce se oferă în numeroasele specializări care au apărut, față de grandioasele realizări ce le vedem în jurul nostru, vechile performanțe ale inginerilor din trecut pot apărea modeste. Dar privite în dezvoltarea istorică ele au fost la timpul lor mari, la nivelul celor realizate în alte părți ale lumii, și ele au creat baza pe care s-au rezemat multe din cuceririle tehnice ale zilei de azi.

Delavrancea, Vlahuță și prof. Ion Ionescu pe podul de la Cernavodă în aprilie 1912.

Trigonometria cea dreaptă, alcătuită acum în întîi în limba română pren Gheorghe Lazăr, întru folosul școlarilor săi în Școala den Sfîntul Sava. București 1821 februarie 26. Lazăr

învățămînt general

l noului local

Intr-o fază de construcție destul de avansată se află și profilul de mecanică, unde vor studia anii III, IV, V ai facultăților de Mecanică, T.C.M., Mecanică agricolă. Construcția cuprinde decanatele celor trei facultăți, biblioteci de profil, sediile organizațiilor obștești, laboratoare, amfiteatre, săli de curs, de seminarii și de proiecte.

★

Ceea ce pe teren nu este deocamdată trasat dar există într-un studiu tehnico-economic sînt construcțiile etapei a II-a : biblioteca centrală, care va avea un depozit de 800 000 de volume cu un sistem de teleghidare al cărților perfecționat, 15 săli de lectură pentru studenți, 6 săli de lectură pentru cadrele didactice și tehnice ; aula mare cu o capacitate de 1500 de locuri ; aula mică de 500 de locuri ; casa de cultură a studenților, deja proiectată ; complexul sportiv cu săli de gimnastică și terenuri de sport.

La încheierea șantierului vor fi amenajate spații verzi, pînze de apă, ceea ce va conferi întregului ansamblu un plus de armonie și echilibru.

Redactor G. RUȚĂ

confidențe

Două replici la „confidența" lui Damiàn C. — „SĂ NU TRAIM CA ÎNTR-UN GOL DE AER"

Una teoretică: SĂ NU SE MULȚUMEASCĂ CU STRIPTEASE SENTIMENTAL

N. Dumitru : Este important de apreciat, în primul rînd, caracterul de singularitate, sau, dimpotrivă, repetabil la diverse niveluri și contexte sociale, minisociale, inclusiv în relațiile afectiv-sentimentale, a problemei aduse în discuție de Damian C. : repercusiunile unei dimensionări intelectuale (poate și existențiale) diferite asupra viitorului relațiilor dintre el și prietena lui. Încep, așadar cu o întrebare pe care o adresez lui Damian, eventualilor viitori participanți la discuție : această problemă s-a mai ridicat anterior în fața lui sau a altuia în raporturi neafective ? Părerea mea este că numai remarcînd cadrul general social al obiectului discuției noastre putem ajunge la termenii ei reali. Se pare că anterior, dar sub o formă implicită, Damian și-a ridicat această problemă în fața lui însuși sub forma dorinței de a se cultiva, de a fi la curent cu principalele direcții informaționale într-un efort autoconstructiv. Însă acest lucru nu-i încă suficient.

D. Rădulescu : Într-adevăr efectele de mare rezonanță ale diferențierilor între membrii unei colectivități după potențialul lor intelectual și după gradul diferit de angajare în soluționarea oricăror aspecte contradictorii, conflictuale care privesc viața colectivității sînt esențiale pentru că la structuri sociale cu dinamică diferită, ele pot însemna crearea unor raporturi integrative, creatoare sau, contrar, dezintegrative între membrii colectivității. Iată de ce consider și eu că aria etică și psihologică (chiar psiho-socială) a problemei, din care propun să reținem în discuție numai coordonatele generale, nu se poate limita la proporțiile unui singur caz, caz care-și cere propria lui soluție. Sau dacă ne mulțumim cu toții a rezolva atari probleme la nivel individual, atunci confesiunea publică, plebiscitul etic nu constituie modalitățile lor optime de abordare.

N. Dumitru : Revin la ce începusem. De ce nu putem reduce fondul problemei la enunțarea pe care o dă Damian C. ? Pentru că formativ, neconcordanțele dintre ei nu au la rădăcină vreun tip de stratificare socială sau structuri psihologice ireductibile, ci disponibilități diferite în fața acelorași obiective, un grad diferit de conștientizare a personalității. Dar implicațiile neconcordanțelor de care vorbeam nu se limitează la cadrul reciproc al relațiilor interpersonale ci vizează direct sau mediat și colectivitatea. Ele captează interesul colectivului și pot fi realmente soluționate numai dacă se plasează, prin generalizare, în sferă majoritară a intereselor comune.

D. Rădulescu : Carențele de integrare într-un context social-politic, cultural, informațional, a cărui problematică o depășește în mod axiomatic pe cea generată de prezentul cotidian al propriei existențe sînt la douăzeci și doi de ani constante psihologice a căror recuperare este, cred, dificilă, iar atunci cînd are loc este lentă (pare-se în cazul nostru) și decalajul se menține. Admițînd, ceea ce nu este de loc imposibil, că la nivel informațional acest decalaj se poate lichida prin eforturi reciproce, mai rămîne un al doilea mare hiatus, adică spațiul gol dintre **a cunoaște** și **a trăi** problemele epocii tale. Aceasta, deoarece o personalitate construită exclusiv pe axul unor probleme neconflictuale, minore, nu-și poate crea la comandă valențele confruntării, angajării, responsabilității, chiar dacă dispune de putere de studiu, interes, perseverență. Vîrsta studenției trăită la periferia ideilor și sentimentelor complexe de care vorbește Damian, cînd abordarea lor „la cald" poate deveni un sens sintetic al întregii activități, limitează o serie de perspective, inclusiv orizontul profesional. De aceea, posibilitatea „transfuziilor de idei și sentimente complexe" abia de acum înainte, nu poate fi privită cu un optimism exagerat.

N. Dumitru : Un om care trăiește autentic conținutul epocii sale își consumă disponibilitățile pentru problemele reale, pentru cauzele majore, iar pentru efectele ultramediate cu care intră în contact personal manifestă condescendență evitînd exarcebarea ridicolă a acestor efecte. Doresc ca Damian C. să nu se mulțumească cu un striptease sentimental, ci plecînd de la un astfel de efect să se ridice la cadrul major al întrebărilor pe care și le pune. Bine înțeles acest punct de vedere personal nu pretinde să creeze cadrul unei soluții. A trăi și a-ți rezolva problemele ca om al societății comuniste, este rezultanta unui mod de gîndire și acțiune care exclude apatia compromisurilor și facilitatea unor confesiuni dezorientate, un mod de existență care nu se poate învăța în bancă, ci integrat în toate fibrele realității.

...și una practică: ESTE POSIBILĂ „TRANSFUZIA DE IDEI"

Și eu am iubit o fată. Era studentă. Ne-am cunoscut la un spectacol de teatru și de atunci am fost împreună la mai multe spectacole.

Încă de la început m-a șocat gustul ei pentru spectacolele mediocre, slabe. Se entuziasma foarte repede în fața unei comedii ușoare, cum e „Corigența domnului profesor" ; plîngea la „Două orfeline" în schimb strîmba disprețuitoare „din nas" și ocolea filme ca „Fragii sălbatici", „Maica Ioana a îngerilor" etc Îi plăceau „in special" filmele pe care critica de specialitate le clasifica ca slabe sau foarte slabe.

I-am spus de multe ori ce gîndeam despre filmele pe care ea le considera bune, dar nici nu voia să mă asculte ; rămînea convinsă că ea este aceea care are dreptate. Știind ce părere am eu, se ducea singură la filmele care-i plăceau ei

Timpul trecea și situația părea de neschimbat. Eram într-un impas, din care nu știam cum să ies. Să renunț la ideile mele nici nu putea fi vorba, deoarece eram convins că aveam dreptate

Am adoptat altă „tactică" : mergeam și eu cu ea la spectacolele care-i plăceau, și n-o mai contraziceam categoric cînd vorbea de ele. După aceea mergea și ea cu mine la spectacolele care-mi plăceau — asta așa, ca să „fim la egalitate". Azi așa, mîine așa, au început să-i placă spectacolele bune și dacă la început mergea din obligație, ca să zic așa, mai tîrziu vedea un spectacol bun din proprie inițiativă.

Și eu, cînd s-a pus problema căsătoriei, am ezitat, eram în încurcătură, nu știam ce hotărîre să iau. Totuși m-am căsătorit. După căsătorie lucrurile s-au schimbat și mai mult în bine. Ea a devenit mai receptivă la propunerile mele, de a merge la spectacole bune. A început să citească zilnic presa — lucru pe care nu-l făcea înainte — și culmea, a început să citească cronica spectacolelor, apreciind, de data aceasta, la adevărata lor valoare filmele, spectacolele de teatru. Acum, în noua situație, cînd nu mai avea chiar atîta timp liber, a început să ocolească filmele pentru care la început era în stare să facă „coadă" ore în șir.

Iată așadar că „transfuzia de idei" este posibilă, atunci cînd e vorba de o idee cu adevărat înălțătoare.

De aceea eu cred că situația în care se găsește colegul nostru Damian C. din Cluj — cu siguranță că mai sînt și alții în situații asemănătoare — se poate schimba.

Adrian ȘERBAN
student, Fac. de fizică
București

TRANSPLANTUL CARDIAC — *o dilemă între viață și moarte*

Pînă în momentul de față peste [illegible] grefe cardiace au fost efectuate în întreaga lume și numărul lor crește continuu.

Trebuie să recunoaștem că înlocuirea unei inimi bolnave, obosite, ineficiente, poate chiar bătrîne, cu alta perfect sănătoasă, odihnită, cu posibilități funcționale infinite, tînără, nu este un lucru prea ușor de efectuat. Dacă ținem seama numai de numărul mare de specialiști (medici, farmaciști, fizicieni, biologi), de aparatură, de personalul auxiliar necesar, de medicamentele folosite, de condițiile postoperatorii și de multe alte „nimicuri" ne dăm seama că „înlocuirea unei inimi" costă o sumă uriașă : sute de mii de lei.

Dar medicina, care caută înainte de toate salvarea celor în suferință, nu-și pune astfel de probleme. Banii se caută, se găsesc, se cheltuiesc și OMUL trebuie salvat. Actualitatea grefelor de cord care pun obligatoriu problema prelevării unei inimi care să funcționeze încă, luată de la un subiect autentic mort, a dus la discuții aprinse, contradictorii, legate de definiția morții fizice și clinice (definiția filozofică depășește cadrul medical), la modificarea legilor, care nu permit autopsierea cadavrelor decît după scurgerea unui anumit interval de timp.

De fapt, dificultatea ține de diagnosticul morții, care deocamdată este încă legal fondat pe oprirea circulației cu decesul organului esențial al vieții conștiente, care este creierul.

Toată lumea științifică și medicală consideră astăzi că moartea individului este corespunzătoare comei depășite — și aceasta înseamnă dispariția durabilă a activității electrice cerebrale iar creierul nu-și mai poate relua activitatea conștientă.

Pentru viața umană un rol primordial îl are creierul deoarece un om nu poate trăi fără funcționarea sa, iar o grefă cerebrală actuală nu este posibilă, deși poate într-un viitor îndepărtat se va discuta și probabil se va aplica și un „creier de împrumut" de la un donator mort de cancer sau de o altă boală a altui organ în afara sistemului nervos central.

Astăzi moartea clinică nu este definitivă doar prin moartea creierului, ci se adaugă pierderea funcționării organelor vitale esențiale : sistemul circulator și respirator. Dar înainte de toate trebuie știut exact ce este viața latentă și viața suspendată, deoarece progresele practice obținute cu ajutorul hibernării au arătat că organismul poate supraviețui multe ore cu suprimarea respirației și circulației, ducînd la o prelungită viață latentă asemănătoare ursului în hibernare, grație reducerii nevoilor celulare (și în special cerebrale), după care se poate face uneori o reanimare completă, organismul trăind încă, fiind doar aparent mort.

Din nefericire, la ora actuală medicina nu are mijloc absolut sigur de a aprecia cu maximă siguranță și responsabilitate procesul de deces, neexistînd semne sigure de moarte a creierului (înainte de descompunere) ; și afirmațiile care se fac conțin în ele totdeauna un prognostic foarte probabil cu șanse minime de eroare, dar totuși existente.

Noțiunea vieții vegetative este încă ambiguă. Există o viață vegetativă interioară la oameni clinic morți, întreținuți artificial prin reanimare și care depind de menținerea circulației (inimă) și a respirației (centrul bulbar) ; numai că funcționarea doar a acestor două organe fără funcționarea creierului nu înseamnă că omul trăiește.

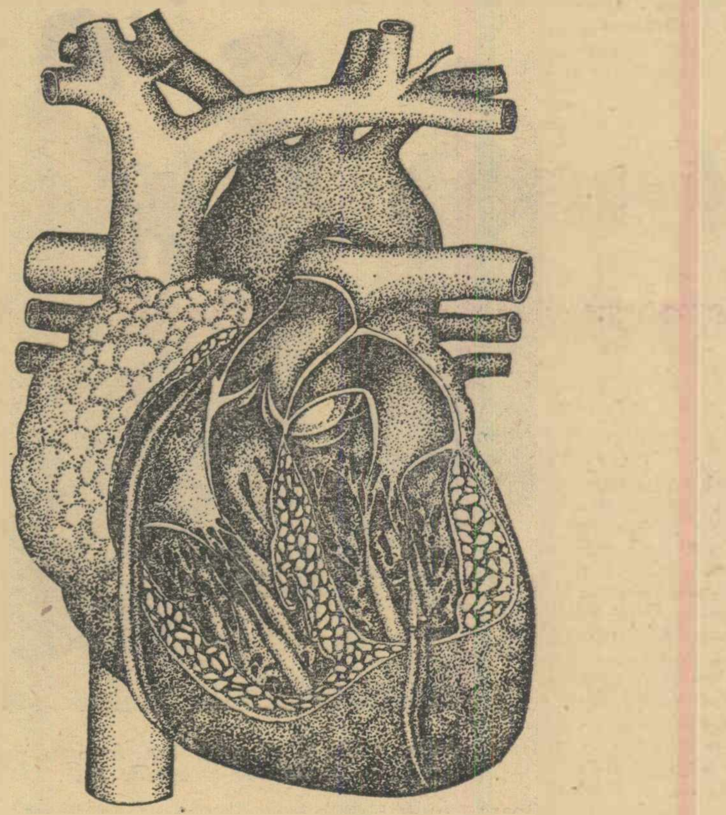
Moartea adevărată înseamnă medical atunci cînd activitatea tuturor organelor (și în primul rînd a sistemului nervos — cu formația reticulară și hipotalamus care asigură așa zisa viață intermediară) este depășită, suspendată și nu mai există nici o posibilitate de reanimare cu revenire la un „normal" oricît de șubred ar fi el.

Dar toate acestea sînt probleme delicate iar deschiderea unei inimi care încă mai bate — cu toate celelalte organe în inactivitate — este considerată deocamdată un grav abuz.

O dată cu aplicarea la om a tehnicilor înaintate, a cercetărilor fundamentale de laborator s-au ivit destule inconveniente deoarece toate noile descoperiri științifice trebuiesc efectuate în condiții de securitate perfectă. Nu mai este vorba de viața unui șoarece, a unui iepure, a unui cîine sau maimuțe (animale pe care se fac frecvent experiențe medicale) ci de viața omului însuși, cel care a creat aparatura necesară, cel care și-a făcut legi scrise sau nescrise pe care trebuie să le urmeze, cel care este foarte interesat, mai ales atunci cînd e vorba de propria lui viață.

Problema grefelor cardiace a readus în discuție foarte multe chestiuni care preocupă pe bolnav (de orice afecțiune ar suferi el), pe medic și pe toată lumea în general, deoarece fiecare din noi — unii mai mult, alții mai puțin — gîndim la ceea ce numim într-un cuvînt de circumstanță, moarte.

Tehnica chirurgicală propriu-zisă a înlocuirii inimii este bine pusă la punct astăzi dar ea nu este decît o parte a unui întreg mult mai complicat. Cercetările făcute pe rinichiul artificial au adus date noi legate de transplantare, dar nu trebuie uitat că rinichiul este un organ dublu, pe cînd inima rămîne singură. De asemenea rinichiul nu este vital pentru donator (mamă, frate, cunoscut, prieten) căruia-i mai rămîne altul de schimb, dar nici pentru receptor, deoarece în caz de eșec, el rămîne multă vreme în viață putîndu-se efectua o nouă tentativă.

În cazul transplantului cardiac viața donatorului este pierdută definitiv și este foarte important timpul care trece de la moartea clinică și moartea totală, pînă la prelevarea cordului pentru a fi folosit la un pacient la care alte mijloace terapeutice au rămas fără răspuns. Cu cît mai repede se ia inima, cu atît există mai mari șanse de succes.

Dar aici încep discuțiile : a fost decedat cu adevărat, mai există o șansă de viață pentru donator ?

În orice caz, un asemenea procedeu poate fi considerat o formă acceptabilă a unei terapeutici eroice.

Numeroase societăți științifice din toate colțurile lumii s-au întrunit spre a-și face cunoscută opinia în problema transplantelor cardiace.

Comitetul medical al Academiei de științe din S.U.A. consideră că grefarea poate fi încercată numai dacă se îndeplinesc următoarele condiții :

1. Echipa chirurgicală trebuie să aibă o experiență îndelungată în transplantări cardiace la animale de laborator și să dea dovadă că posedă nu numai o competență tehnică deosebită, ci și o cunoaștere perfectă a proceselor biologice care pot interveni în fenomenele de respingere a transplantului. Echipa trebuie să cuprindă cercetători competenți, imunologi, care să poată cerceta și determina (cu maximum de precizie) grupele tisulare și să poată aplica o terapeutică imuno-supresivă rapidă.

2. Ca în toate cercetările științifice, să existe un plan anterior amănunțit, urmat de observații sistematice pe toată durata supraviețuirii receptorului. Asemenea cercetări nu se pot face decît în centre bine organizate, care să permită obținerea unor informații rapide (pozitive sau negative) și de a putea astfel modifica imediat propriul plan de activitate.

3. Această tehnică rămîne deocamdată doar o investigație științifică și încă fără un tratament acceptabil în caz de complicație și singura sa justificare rămîne obținerea de date noi asupra donatorilor și receptorilor de care vor beneficia cu siguranță urmașii noștri.

Societățile similare din R.F.G., Anglia, Franța și alte țări și-au prezentat opiniile proprii, asemănătoare celor de mai sus.

Problema etică nu este decît o parte în ansamblul care cuprinde experimentarea pe om a unor procedee chirurgicale noi, a unor medicamente încă necunoscute sau a altor practici medicale.

Oricum, la ora actuală, transplantarea inimii este doar o operație paleativă, cu caracter excepțional, și ale cărei rezultate nu sînt complet stabilite. Ea nu este indicată decît la pacienții atinși de cardiopatii rapid evolutive, fatale și la care nu există posibilitatea unui tratament medical sau chirurgical adecvat. Două indicații sînt majore : miopatiile mușchiului cardiac — zise autonome — destul de prost cunoscute astăzi și cardiopatiile ischemice de origine coronariană (în special bolnavii cu infarcte miocardiace și insuficiență cardiacă ireductibilă). Alte indicații sînt discutabile : boli valvulare aortice, mitrale sau tricuspidiene combinate.

Donatorul trebuie să îndeplinească mai multe condiții : un cord perfect normal în momentul prelevării, compatibilitate perfectă imunologică cu receptorul, o abolire totală și ireversibilă a funcțiilor cerebrale (pierderea totală a funcțiilor de relație, areflexie și atonie musculară totală, oprirea respirației, lipsa tensiunii arteriale, traseu electroencefalografic linear absolut — obținut cu ajutorul unor garanții tehnice bine definite).

În toate declarațiile se menționează că „aceste criterii nu sînt valabile nici la copiii mici și nici la subiecții supuși hipotermiei sau intoxicației acute".

Două echipe medicale independente trebuie să intervină în asemenea cazuri : o echipă cu responsabilitatea întregului tratament medical și care să decidă asupra caracterului total ireversibil al pierderii proceselor cerebrale și a organelor vitale și alta care să se ocupe de problema transplantului propriu-zis.

De reținut că în prima echipă trebuie să participe oameni de înaltă specialitate dar care să nu fie interesați direct, în nici un fel, de activitatea transplantării.

Cîteva dificultăți suplimentare în grefarea inimii trebuiesc avute în vedere : vîrsta pacientului (peste 60 de ani o asemenea operație nu pare astăzi prea logică), insuficiența cardiacă cu modificări în alte organe și starea circulației cerebrale.

„Inima de schimb" este un subiect foarte dificil și complicat, deși la ora actuală el preocupă întreaga lume. Sînt necesare reguli de prelevare foarte drastice, de securitate și selectare a donatorilor și receptorilor dar nu trebuie uitată nici problema psihologică.

Nu-i ușor nici pentru medic și nici pentru bolnav să asculte teribilele cuvinte : „Dv. o să mergeți la operația de transplantare ; sînteți de acord ?".

Bolnavul știe foarte bine că aceasta este o intervenție chirurgicală deosebit de complicată, care necesită ore de muncă, echipe specializate cuprinzînd peste 50 de persoane și că... șansele deocamdată nu sînt din cele mai optimiste.

Grefa cardiacă rămîne deocamdată doar o intervenție paleativă cu caracter provizoriu deoarece nu există o experiență — verificată în timp (cel mai bun judecător) — pentru a se trage concluzii ferme și doar viitorul va da răspuns la aceste complicate probleme : ce e viața, ce e moartea și dacă acest umil pămîntean, care este medicul, poate interveni cu ceva în acest fabulos de complicat ciclu biologic.

Dr. Gh. BUNGHEZ

EVRIKA!

Studentul în mişcarea de idei

dialectica ideilor

Nu ştiu ce acoperire găsea Mihai Ralea definiţiei pe care a dat-o tinereţii numind-o cu mîndrie **vîrsta raţiunii.** Sînt înclinat s-o înţeleg în sensul că tinereţea în general, şi cu deosebire studenţimea, prin maxima sa receptivitate faţă de tot ce este adevăr şi valoare în ştiinţă, artă şi cugetare a omenirii, prin eforturile ei întinse şi susţinute de asimilare critică a culturii, prin năzuinţa ei de cunoaştere şi autocunoaştere, prin francheţea, dezinvoltura şi remarcabila ei plasticitate sufletească — este pătrunsă de acel **dinamism al căutărilor,** organic străin oricărei complaceri, încătuşări şi înrobiri a gîndirii în **forme şi formule definitive.** Mai mult decît oricare altă vîrstă, tinereţea poartă în sîngele ei acel suflu înnoitor şi neliniştit, acea intransigenţă şi sete de sinceritate : acea disponibilitate pentru adevăr şi curiozitate a spiritului care-o face să se împotrivească fetişizării normelor, obiceiurilor şi valorilor „consacrate", scolasticizării şi mumificării în tipare, fiind **prin esenţa ei** tendinţa către noutate, aspiraţie către autodepăşire şi autoperfecţionare. Definiţiei lui Mihai Ralea i se poate adăuga, deci, cu multă îndreptăţire : dacă tinereţea este vîrsta raţiunii, ea este, în acelaşi timp, şi poate într-o mai accentuată măsură, **vîrsta pasiunii.**

Raţiune şi pasiune — alăturare numai aparent paradoxală, de predispoziţii şi calităţi dinamice, cu valoare intrinsecă, ce întrec de departe în importanţă aspectele negative şi neajunsurile inerente vîrstei, tinereţea fiind, cum s-a spus de atîtea ori, rezervorul de aur care asigură sevă, prospeţime, înnoire şi continuitate în istoria social-politică, economică şi în viaţa spirituală a unui popor.

Se înţelege de la sine că această aspiraţie a studenţimii spre cunoaştere şi adevăr, această organică nevoie de sinceritate şi fidelitate de sine, precum şi conştiinţa imperfecţiunii, nemulţumirea de sine ce le manifestă, îi conferă o participare vie şi plină de elan la mişcarea noastră de idei, o fac aptă să judece şi să înţeleagă, cu discernămînt şi fineţe, spiritul vremii în care trăim.

De o prezenţă a studentului în mişcarea noastră de idei se poate vorbi în două sensuri, pornind tocmai de la conceperea studenţiei ca etapă de **informare** şi **formare,** de **asimilare** şi, într-o oarecare măsură, de **valorificare,** de **absorbţie** şi **emanaţie** a ideilor.

Studentul este sau, ideal vorbind, ar trebui să fie, înainte de toate, un puternic centru de absorbţie a ideilor înaintate, care slujesc **omul** şi valorile progresiste ale societăţii noastre, un însetat de cultură **profesională** şi **generală**, un căutător avid de noutate, dar şi de convingeri. Putem observa, în acest sens, că studenţii sînt, în marea lor majoritate, receptivi mai ales la ideile care acoperă un conţinut de esenţă, aducîndu-le un plus de informaţie, dar care au, concomitent, **validitate etică,** coloratură **umanistă,** în stare să-i captiveze nu numai **raţional** ci şi **afectiv.** Subliniem prin aceasta că studenţii se interesează nu atît de ideea în sine, ca abstracţie a intelectului (deşi nu e absent nici acest aspect), cît de acele idei care-i **pot forma** ca oameni, care le pot **structura** individualitatea, trezindu-le aderenţa sufletească, cristalizînd şi formînd convingeri.

În scopul formării concepţiei despre lume — axul central al personalităţii în devenire — care să fie totodată şi expresie a convingerilor sale lăuntrice, al opţiunii lucide şi crez în acţiune, studentul de la oricare facultate caută în cursuri, mai ales în cele de filozofie, ştiinţe social-politice şi umanistice în general, în experienţa de viaţă a altora, ca şi în lecturi literare, memorialistice, jurnale intime sau în doctrinele etice, acele elemente care ar putea da răspuns unor cardinale întrebări asupra sensului prim şi esenţial al vieţii.

Este de la sine înţeles, cum s-a accentuat de atîtea ori, că ştiinţele sociale, umanistice, filozofia îndeosebi (deşi nu numai ele), sînt chemate mai mult decît pînă acum să formeze — pe terenul aproape ignorat altădată al acestei problematici — acea concepţie despre lume, dialectică şi realistă, şi acea atitudine în faţa vieţii care să fie mai mult decît expresia însuşirii mecanice a cîtorva formule şi sentinţe apodictice, impuse de la înălţimea catedrei ; care să fie, concis spus, rezultatul unei informări multilaterale şi solide argumentări din partea profesorului, iar din partea studentului rezultatul dezbaterii lăuntrice, a opţiunii izvorîte din convingere.

Cred că numai o asemenea modalitate de formare a concepţiei marxiste despre natură şi societate, despre om şi cunoaşterea lumii, îi deschide studentului noi orizonturi de gîndire, îi canalizează drumul cunoaşterii de sine, întărindu-i curajul adevărului şi luminîndu-i cu răspunsuri competente şi motivate întrebările proprii vîrstei.

Marxismul este acea doctrină filozofică şi teorie a transformării societăţii şi a omului însuşi, acel mod de a gîndi care nu poate şi nu trebuie să coboare la a da soluţii de-a gata, o dată pentru totdeauna, să ofere o cheie universală pentru a deschide cu ea lacătul tuturor problemelor. Prin însăşi structura şi esenţa sa, marxismul este o filozofie şi o concepţie de viaţă critică şi antidogmatică şi tocmai de aceea capabilă să se înnoiască şi îmbogăţească cu noi teze şi concluzii, rezultate din generalizare, din căutarea adevărului, din confruntare şi luptă de idei. Acest mod de a fi al filozofiei marxiste trebuie să se oglindească şi în însuşirea lui de către student. Prin intermediul dialogului amplu şi viu, al dezbaterii teoretice argumentate, prin înfruntarea şi confruntarea unor puncte de vedere şi păreri diferite în jurul aceloraşi probleme, se poate forma acea relaţie afectivă adîncă şi fertilă, între studenţi şi cadrul didactic, acea atmosferă de liberă emulaţie şi efervescenţă spirituală, care caracterizează eficienţa şi farmecul unei lecţii sau ale unui seminar.

Am accentuat aceste aspecte pentru că de prea multe ori am asistat — şi ca student şi, mai apoi, ca tînăr cadru didactic — la expuneri şi conferinţe, la seminarii sau chiar „discuţii", în care gîndirea vie, curiozitatea şi nevoia de clarificare erau sufocate cu formule şi citate, cu sentinţe ce nu îngăduiau contrazicerea, replica, dialogul propriu-zis. Şi cred că asemenea experienţă au trăit-o mulţi colegi de generaţie şi bine ar fi să nu mai auzim de existenţa ei. Căci în acest fel nu se obţine altceva decît mortificarea spiritului, tăierea avînturilor, întîrzierea maturizării şi uniformizarea. Prejudecăţile şi ceea ce aş numi injecţiile continue cu **moralină** îngheaţă şi ofilesc cele mai pure elanuri, împingînd spre imobilism, spre conformism şi înstrăinare. Trebuie să avem **mereu** în vedere adevărul pe care-l spunea **Vasile Pârvan, mare** îndrumător al studenţilor : „Ca Diogenes din **Sinope** profesorul contemporan are a căuta în şcoală, **ca ş'** în lumea largă, cu lampa aprinsă şi ziua, oameni oameni întregi, noui, în care pîlpîie flacăra ideii Flacără ce trebuie aprinsă pentru ca mai tîrziu să lumineze cu o lumină proprie !..."

Ne amintim cu gratitudine de exemplul unor mari înaintaşi ca Tudor Vianu, care însoţea cuvîntul „generaţie" la modul absolut, de „creaţie". Vreau să spun că informaţia ştiinţifică, cultura filozofică şi orientarea ideologică, social-politică, fie acestea cît de bogate şi multilaterale, nu-şi ating scopul dacă nu tind să constituie **structuri spirituale şi profiluri proprii,** capabile să judece critic experienta trecutului, să preia făclia înaintaşilor şi să creeze ceva original Funcţia modelatoare complexă a şcolii noastre superioare are drept scop **şi prim şi ultim** să formeze acele generaţii ale societăţii noastre socialiste care moştenind şi asimilînd zestrea spirituală a poporului nostru, precum şi bunurile cele mai de seamă şi mai înaintate ale ştiinţei şi culturii universale, să marcheze cu o pecete proprie momentul nostru istoric, să sporească pînă la nivelul celor mai înaintate popoare avuţia naţională, atît materială cît şi spirituală

Tocmai de aceea, **cunoaşterea de adîncime** a domeniului studiat, **orientarea largă** în aria culturii generale trebuie intim corelate, în procesul instructiv-educativ, cu **autocunoaşterea,** cu **formarea conştiinţei responsabilităţii** faţă de destinul ştiinţei şi culturii naţionale, cu **conştiinţa propriei datorii.**

Dincolo de cunoştinţele profesionale, dincolo de îndeplinirea cu strictete şi exigenţă a îndatoririlor sale profesorul-mentor transmite studentului-receptor **conţinuturi spirituale, atitudini** în faţa existenţei, transmite propriul său **exemplu.** În această calitate, de călăuză spirituală, profesorul — şi mă refer la întreaga ierarhie — poate şi are datoria să cunoască şi să descopere inteligentele talente, să dezvăluie aptitudinile şi înclinaţiile reale ale fiecăruia dintre studenţii săi. Exemplul său personal de dăruire şi devotament muncii ştiinţifice, creaţiei de valori, perseverenţa în atingerea idealurilor, curajul adevărului, intransigenţa de sine ca şi modestia în aprecierea propriilor rezultate sînt de natură să sădească în inima tînărului, mai mult decît orice prelegere, însufleţirea pentru valorile intelectuale şi ştiinţifice, aspiraţia de a contribui, cu propria minte şi muncă, la sporirea acestora.

Etica exemplară a muncii, demnitatea intelectuală, tăria de caracter şi refuzul conformismului, facilităţii dovedite de dascăl, au o mare putere de înrîurire asupra mobilităţii spirituale a studenţilor, asupra capacităţii lor de însuşire a valorilor vieţii şi ale spiritului. Pe aceste căi, şi prin atîtea altele, şcoala noastră superioară poate să educe, să crească şi să îndrume pe **calea personalizării** atîtea din vocaţiile latente ale studenţimii. Avem nevoie de dezvoltarea mişcării noastre de idei, de **oameni întregi** în care să „pîlpîie flacăra ideii". Cultivarea şi scoaterea la lumină a născocitorilor de gînduri — aceasta e premisa ce face ca **prezenţa** de azi a studentului în mişcarea noastră de idei să devină mîine chezăşie a ridicării pe o nouă treaptă a ştiinţei şi culturii noastre.

Gheorghe BUŞ

René Maheu despre criza învățămîntului

Inaugurînd o rubrică dedicată prezentării opiniilor unor personalități diferite — profesori, oameni de știință din întreaga lume — asupra problemelor contemporane ale educației și mișcării studențești, vom începe prin a cita cuvintele lui Stendhal : „Numărul geniilor născute într-o perioadă de timp dată corespunde numărului de persoane care au primit o educație suficientă". În domeniul educației mutația

principală și caracteristică epocii conemporane, arăta la o conferință ținută la Universitatea Cornell (Williamsburg, S.U.A.) directorul general al U.N.E.S.C.O., René MAHEU, este rezultatul extinderii școlarității obligatorii și accesului la învățămîntul superior pentru grupuri din ce în ce mai largi ale societății.

opinii

Problemele esențiale ale educației, astăzi, decurg, după părerea d-lui René Maheu, din următoarea întrebare :

„Sistemele noastre de învățămînt, moștenite dintr-o epocă nu prea îndepărtată, cînd educația era privilegiul unor grupe restrînse de cetățeni într-o societate relativ stabilă, sînt ele adaptate învățămîntului de masă — imperativ al timpului nostru —, convin ele lumii în plină evoluție intelectuală și materială ?" **Cu alte cuvinte, profundele transformări economice și culturale produse pretutindeni permit conservarea structurilor, programelor și metodelor unei educații moștenite din vechi timpuri ?**

Pentru René Maheu singura soluție posibilă a rezolvării tuturor crizelor sau stagnărilor din educație este **revizuirea radicală în același timp a conținutului, metodelor și aparatului de educație.**

„Reforma conținutului educației a făcut să curgă multă cerneală și trebuie să recunoaștem că programele continuă, în multe locuri, să conțină materii prea diverse și prea abundente pentru a putea fi asimilate în mod convenabil de studenți, cel puțin fără eforturi excesive, care ar putea fi periculoase din punct de vedere al dezvoltării armonioase a subiectului. Diferitele materii predate se organizează foarte rar într-un tot și nu toate sînt continuate pe întreg parcursul studiilor, astfel încît cunoașterea să poată spori de la an la an. Cum s-ar putea ele integra atunci în dezvoltarea persoanei ?"

Problema ridicată comportă două aspecte. Mai întîi, adaptarea educației la dezvoltarea economică prin repartizarea efectivelor școlare în funcție de nevoile producției și prin adaptarea programelor la realitățile vieții profesionale. Dar, în același timp, nu trebuie pierdut din vedere că formația profesională nu e destinată numai viitorilor specialiști, ci poate, în primul rînd, oamenilor și cetățenilor, deci ea trebuie întovărășită de o formare generală, determinată în funcție de ansamblul condițiilor și necesităților dezvoltării economice, sociale și culturale a societății și persoanei".

În acest sens se impune o reformă rațională a programelor, accentuarea pe programele de cercetare, refacerea manualelor, perpetuarea și controlul pregătirii cadrelor didactice. Direct legat de aspectul amintit se impune de asemenea o **reformă a metodelor pedagogice,** acordarea atenției tehnicilor noi ale învățămîntului programat și metodelor audiovizuale

„Pentru mine valoarea esențială a acestor metode, sublinia René Maheu, nu constă în eficacitatea lor instrumentală, ci în aceea că implică o necesitate a unei reînnoiri în profunzime a procedeelor educative. Căci, în utilizarea metodelor audiovizuale nu inginerul e pe primul plan, ci psihologul".

Remarcînd eforturile depuse de UNESCO pentru sprijinirea perfecționării, administrării și planificării educației, René Maheu atrăgea atenția și asupra pericolului abstractizării tehnocratice.

„Postulatul educației este că omul poate învăța și înțelege totul și orice ; pentru asta ar trebui ca administrarea educației de la minister pînă la școală să fie ea însăși un fel de proces educativ, adică o căutare a cunoașterii și o ucenicie a libertății. Asta înseamnă că problemele relative la educație nu pot fi rezolvate de tehnocrați într-un birou — înțeleg prin tehnocrați acei oameni care cred că știu destul despre societate ca să poată face bine oamenilor fără să apeleze la comprehensiunea, asentimentul și contribuția lor activă. Educația e exact la antipodul tehnocrației astfel definită, ea se bazează esențial pe principiul și practica participării tuturor oamenilor la împlinirea umană a tuturora și a fiecăruia".

„Nu e pentru prima oară cînd o civilizație își pune întrebări asupra naturii și valorii, mijloacelor și scopurilor sistemului său de educație, încheia René Maheu. Oricare ar fi ponderea factorilor mecanici — cum ar fi explozia demografică sau insuficiența resurselor unor economii — criza educației e în fond luarea în conștiință a crizei lumii sesizată la scara înfățișărilor concrete ale persoanei umane : individ, familie, clasă sau profesie, națiune.

Considerînd că actuala criză a educației se înscrie în perspectiva epocilor de întrebări totale și reînnoiri radicale care jalonează istoria ideilor și societăților, René Maheu arată : „Criza de față, în măsura în care este pozitivă, adică în măsura în care rezultă mai mult din luciditatea noastră în fața soluțiilor decît din erorile și slăbiciunile noastre, **prezintă o caracteristică fără precedent. E pentru prima oară în istorie cînd problema educației se poate rezolva la scara umanității întregi, printr-un real efort de cooperare".**

SUCUL DE MERE AL LUI LINCOLN

Acum un secol Abraham Lincoln a încasat pentru susținerea campaniei electorale 200 dolari. După alegerea sa a restituit 199,25, cheltuind restul de 0,75 dolari pentru a servi cu suc de mere cîțiva alegători.

Azi angajarea în lupta pentru Casa Albă costă sume care se exprimă în milioane. Un candidat pentru alegerile de la 5 noiembrie 1968 a cheltuit deja, din fondurile proprii sau ale partidului, circa 75 000 000 dolari.

Încrederea alegătorilor se cumpără din ce în ce mai greu, iar popularitatea are nevoie de radio, televiziune, de multă, multă reclamă. După cum se vede sucul de mere s-a scumpit.

Flash

destine pe mapamond

La rubrica ETC, într-unul din numerele gazetei apăruse printre altele și o notă despre cineastul român Bob Curwood. În dorința de a satisface curiozitatea cititorilor și, în speranța unor detalii semnificative, ne-am adresat septuagenarului om de artă, la el acasă, acolo unde abundă soarele implacabil și ploaia dizolvantă, zăpezile eterne și vîntul ascuțit, lianele și păsările colibri, beția agavei și zarva multicoloră a petardelor : Mexicul.

CONFESIUNEA UNUI COW-BOY - STAR

Interviul nostru cu Bob Curwood, alias Jean Balași-Ralescu, directorul casei de filme ESTUDIOS AMERICA din Mexico City

I send my heartiest Greetings and Best Wishes to the fine Rumanian Magazine, VIATA STUDENTTEASCA. I sincerely hope to come and visit Rumania in the near future.

Sincerely Yours.

Bob Curwood.

Bob Curwood Ralescu

Jean Balasi Ralescu.

CU UN DOLAR ÎN BUZUNAR

Rep. : — Pentru început, o întrebare indiscretă : la ce vîrstă ați părăsit România ?

B.C. : — *Prin 1916. Aveam, nici mai mult, nici mai puțin, 20 de ani. Și ca orice tînăr care studiase la Arsenalul de marină din Galați (era aproape de locul meu de baștină — Buzăul), apoi la Școala de marină din Constanța, dorul de a călători și cuceri lumea devenise obsedant pentru mine. Așa că, iată-mă la Odessa — primul popas — și de aici la Moscova ca simplu muncitor într-o turnătorie...*

Rep. : Cu alte cuvinte, v-a prins revoluția pe drum...

B.C. : — *Exact. Abia mă îmbarcasem pe vasul rusesc* STRAVOPOL *cu care am și făcut cîteva scurte călătorii. Înapoiat la Vladivostok, am primit o viză pentru Japonia și, în sfîrșit, am ajuns la Yokohama în lumea hamalilor și a gheișelor. Dar pentru puțin timp, pentru că peregrinul din mine tînjea după mirajul Americii. San Francisco m-a primit cu... un dolar în buzunar și cu o slujbă de spălător de veselă într-un birt grecesc. Era primul knok-out.*

Rep. : — N-a fost prea darnică America, după cum reiese din relatările dumneavoastră...

B.C. : — *Pentru un emigrant, nici un loc, afară de pămîntul de obîrșie, nu e prea darnic. Așa că totul a depins de „adaptare". E drept, o adaptare care presupunea zile și ani de angoase și renunțări, de luptă cu tine însuți.*

ÎN HOLLYWOOD-UL GLORIILOR DE O ZI

Rep. : În ce vă privește o luptă de cîțiva ani pînă la izbînda visului : cinematografia...

B.C. : — *Cîte handicapuri nu mi-au fost hărăzite pînă la ea ! Am învățat și practicat boxul ca profesionist pe întreg teritoriul statului California. Turnee obositoare, bătălii cîștigate, lovituri sub centură, Knok-outuri... Și-apoi armata, și din nou băiat de prăvălie, electrician și cîte și mai cîte. Am început să bat la porțile studiourilor de cinema și într-o zi mi s-a propus să fiu cascador.*

Rep. : — Vă apropiați cu brațele întinse de vis.

B.C. : — *Aveam impresia că l-am atins. Nici nu mai rețin cîte stele cinematografice am dublat pînă în 1924, cînd am plecat la Paris ca să lucrez pentru un an ca asistent de regie al vestitului Max Linder. În 1925, reveneam la Hollywood : anul lansării, anul care precede înfrîngerile, revenirile. Cîștigător al unui concurs inițiat de UNIVERSAL STUDIO I.N.C., și favorit al companiei UNIVERSAL PICTURE, iată-mă stea cinematografică în cetatea visurilor de celuloid.*

Rep. : — Oricum, nu era totul. Stelele se înalță și cad atît de repede în Hollywood-ul gloriilor de o zi !

B.C. : — *Steaua mea abia se anunța. Așa că din Jean Balași-Ralescu am devenit BOB CURWOOD, nume împrumutat de la un vestit scriitor american.*

Rep. : — O modă a împrumuturilor ?

B.C. : — *Nu, o obligație de a purta un nume sonor pentru spectatori și de rezonanță americană pentru producători.*

Rep. : — Și primul rol ?

B.C. : *Am fost* cow-boy-star *în peliculele* The Scrappin Fool, Dangerous Double, Riding Wild *și multe altele. Astfel, am apărut în circa 75 de filme western ca interpret principal.*

FALIMENT, RĂZBOI, FILME ÎN REGIE PROPRIE

Rep. : — După cîte știm ați încercat o primă tentativă de a fonda o companie cinematografică proprie prin anii 30.

B.C. : — *Am și produs două filme pe care le-am prezentat în întreaga Americă. Dar criza economică a venit ca un trăznet. Băncile și-au închis porțile. Eram la pămînt. La New York însă, am întîlnit un producător de filme din Mexico City, care auzise de mine și mi-a propus să turnez cîteva filme în studioul numit STUDIO NACIONAL. În 1935 dar, realizez în Mexic trei pelicule sonore și apoi încep să le produc pe ale mele. Dar pentru scurtă vreme.*

Rep. : — Desigur, războiul...

B.C. : — *Am fost rechemat în armată pentru trei ani. Dar, după cum vedeți, am supraviețuit.*

Rep. : — Ca om, ca actor, ca producător asociat...

B.C. : — *Ca regizor timp de cincisprezece ani al producătorului mexican Victor Parra, una din stelele durabile ale cinematografiei mexicane.*

Rep. : — Pentru că sîntem la capitolul „stele", v-am ruga să numiți cîteva care au înscris creații epocale în filmul mexican.

B.C. : — *Maria Felix, pe care desigur publicul cinefil românesc a apreciat-o în nenumărate filme, dar mai ales în* RIO ESCONDIDO *— realizarea inimitabilă a lui Gabriel Figueroa, fondator al școlii și tehnicii clarobscurului — în colaborare cu Emilio Fernandez, apoi aș cita pe Pedro Armendariz, pe Dolores Del Rio, Columba Dominguez, Arturo de Cordoba și alții...*

Rep. : — Știm că ați avut prilejul să revedeți țara în urmă cu cîțiva ani...

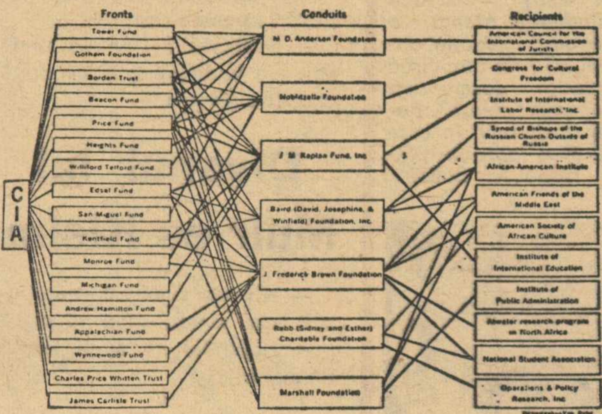
B.C. : — *Da, mai exact acum cinci ani. Să nu vi se pară ciudat, dar întîi am fugit la Galați să revăd locurile copilăriei. Erau însă de nerecunoscut : atîtea schimbări, grandioase construcții, lumini. Ce vreți ? O jumătate de secol de la plecarea mea din țară și numai în două decenii toate minunile impresionante. Apoi, am revenit în Capitală : am vizionat filme românești demne de elogii, am fost la teatre, concerte, la operă precum și la vestitul institut de geriatrie condus de doamna prof. dr. Ana Aslan. Am avut o clipă impresia că sînt tînăr. Motiv de a revedea curînd România.*

Marta CUIBUȘ

O problemă disputată:

C.I.A. ŞI UNIVERSITĂŢILE AMERICANE

După revelaţiile senzaţionale din 1966 ale revistei RAMPARTS în legătură cu raporturile dintre C.I.A. şi universităţi, opinia publică americană a reluat în discuţie problema, la sfîrşitul lui 1967 şi acum, din nou, în contextul recunoaşterii aproape oficiale a amestecului şi controlului învăţămîntului de către marile interese din agricultură, industrie şi finanţe. În acest spirit este explicată şi actuala criză a educaţiei care afectează calitatea şi conţinutul procesului instructiv.

Bettina Aptheker, într-un articol din „Political affairs" sublinia că la baza crizei „se află contradicţia fundamentală dintre acest control şi funcţiile tradiţionale progresiste ale universităţii". Un mare număr de profesori americani îşi exprimă îngrijorarea faţă de această situaţie. „Din cauza unor raporturi şi obligaţii contractuale faţă de marile concernuri şi guvern, universitatea şi-a asumat interese şi obiective care se deosebesc flagrant de valorile academice fundamentale" constată profesorul Franz Shuman de la Berkeley.

Prof. H. L. Nieburg de la Universitatea din Wisconsin a alcătuit chiar o carte („În numele ştiinţei") în care explică felul cum universităţile îşi dirijează activitatea de cercetare ştiinţifică în funcţie de cerinţele unor puternice federaţii, valoarea contractelor încheiate (după care se dă o veritabilă bătălie) fiind importantă din punct de vedere financiar.

Aici se înscrie şi influenţa Ministerului Apărării şi a C.I.A. Neil Sheehan în „New York Times" relevă faptul că C.I.A. finanţează atît Asociaţia studenţilor (U.S.N.S.A.) cît şi Institutul de cercetări de politică externă de la Universitatea din Pennsylvania, Asociaţia Naţională a Învăţămîntului şi cercetări politice. „Ramparts" revelase deja sistemul complicat prin care C.I.A. finanţează diferite instituţii, mai ales prin intermediul unor fundaţii „cu caracter filantropic". Presa „a prezentat" patru din cele mai importante fundaţii de acest gen, de multe ori fantomatice, simboluri ale sistemului C.I.A. de a-şi plasa fondurile prin intermediari. E vorba de:

INDEPENDENCE FOUNDATION din Boston.

SIDNEY AND ESTHER RABB CHARITABLE FOUNDATION din Boston, alimentată de PRICE FUND din New York, recunoscută ca organism intermediar al C.I.A.

FONDATION FOR YOUTH AN STUDENT AFFAIRS constituită în 1952 la New York.

SAN JACINTO FONDATION, cea mai fantomatică organizaţie, al cărei consiliu de conducere nu este cunoscut şi care nu e înscrisă în nici un registru de impozite...

Schema pe care o vedeţi în fotografia alăturată dă o imagine complexă a reţelei complicate de legături financiare între C.I.A. şi diferite institute şi asociaţii universitare.

O primă problemă care se cere lămurită pentru a înţelege mobilurile recurgerii la contacte cu diferite fundaţii este desigur cea financiară. Existenţa şi dezvoltarea a numeroase universităţi depind de fonduri federale. 93 universităţii şi institute figurează pe lista contractanţilor care întreprind cercetări militare subvenţionate de Ministerul Apărării, sau alte cercetări asupra cărora savanţii, odată efectuate, nu mai exercită nici un control.

Universitatea din Connecticut, de pildă, a întreprins cercetări pentru producerea de L.S.D. sintetic şi de alte droguri psihedelice, aşa cum dezvăluia „Daily Campus", revista studenţilor de la universitate.

Dacă lucrurile par simple în ceea ce priveşte contractele de cercetări ştiinţifice finanţate de guvern sau de trusturi, relaţiile cu C.I.A. sînt desigur mai complicate. După cum se ştie, C.I.A. nu întreprinde cercetări ştiinţifice. Vorbind despre influenţa C.I.A. în Asociaţia studenţilor americani (N.S.A.) „Ramparts" scria: „Responsabilii cu afaceri externe ai N.S.A. trebuiau să furnizeze rapoarte asupra contactelor cu conducători ai unor organizaţii studenţeşti străine, pentru ca C.I.A. să poată evalua tendinţele politice ale unor posibili lideri politici viitori. Iată de ce aceşti responsabili au întreprins călătorii şi au purtat convorbiri cu grupuri antifranchiste în Spania sau în Republica Dominicană etc.".

Presa aminteşte şi alte efecte ale intervenţiei C.I.A. în viaţa universitară americană, cum ar fi cultivarea unei atitudini apolitice. Dar însăşi în cadrul asociaţiei studenţeşti s-au produs disensiuni. Mulţi studenţi americani s-au pronunţat pentru o înlăturare a controlului şi amestecului altor organizaţii în afacerile interne sau externe ale asociaţiilor şi universităţilor. În momentul de faţă discuţiile continuă. Dincolo de cifrele semnificînd legăturile financiare între universităţi şi C.I.A. problema amestecului din afară în viaţa universitară a căpătat amploare. Şi atunci cînd studenţii demonstrează pentru o veritabilă integritate şi libertate în cadrul „Campus-ului" universităţii, semnificaţia protestului lor are amploare.

„LE MONDE" despre problemele actuale ale învăţămîntului superior francez

Aşteptată cu mare interes în cercurile universitare franceze noua lege a învăţămîntului a fost adoptată în Adunarea Naţională la 11 octombrie cu 441 voturi pentru, 39 abţineri şi nici unul împotrivă. Dezbateri în presă, la radio sau televiziune au însoţit, în aceste zile, lucrările Adunării Naţionale, dar o pronunţare completă, o judecată în amănunt e încă prematură, şi numai aplicarea practică a prevederilor stipulate va declanşa aprecierile esenţiale. Articolul prim al legii defineşte astfel procesul de învăţămînt:

„Universităţile au ca misiune fundamentală elaborarea şi transmiterea cunoştinţelor, dezvoltarea cercetării ştiinţifice şi formarea indivizilor". Universităţile, arată legea, trebuie să se străduiască să ducă la cel mai înalt nivel şi ritm progresul formelor superioare de cultură şi cercetare, să furnizeze cadre pregătite şi să contribuie la dezvoltarea socială şi economică a fiecărei regiuni a ţării... Universitatea trebuie să garanteze studenţilor pregătirea, ca şi participarea sau asocierea la diferite activităţi culturale, sportive sau sociale, necesare formaţiei lor. Legea reglementează susţinerea financiară şi funcţiunile universitare, compoziţia consiliilor, modalităţile de alegere şi dreptul de reprezentare al studenţilor, îmbunătăţiri privind stagiul, doctoratul, practicarea sportului etc.

Deocamdată aprecierile opiniei publice sînt dominate de expectativă. Anunţarea prevederilor legii a fost făcută dar intrarea lor în realitate mai trebuie aminată pînă în decembrie-martie anul viitor. Pînă atunci problema principală în momentul de faţă, arăta Maurice Duverger în „Le Monde", este reluarea activităţii şi de această problemă sînt legate încă multe neclarităţi. Neclarităţi în legătură cu programa, organizarea studiului, sistemul de control al cunoştinţelor. O experienţă-pilot va fi efectuată la Vincennes, unde se vor încerca diferite metode noi — ziua continuă de studiu, în ştafetă (pentru a primi mai mulţi studenţi) notaţia permanentă etc. Unii comentatori socotesc însă că institutele-pilot de la Vincennes şi Porte Dauphine vor înghiţi fonduri în detrimentul celorlalte institute, unde creşterea numărului de studenţi, nevoile de localuri cer noi investiţii.

Pe de altă parte unii propun o urgentare a aplicării schimbărilor, în funcţie de profilul unor facultăţi. Se consideră că la medicină aplicarea noilor structuri e mai presantă decît, de exemplu, la drept. Apoi, se crede că reformele sînt mai rapid aplicabile în primii ani de studiu decît la ultimii. Se afirmă, de asemenea, că reforma se impune aplicată imediat asupra metodelor de învăţămînt (structura cursurilor, seminariilor), reforma conţinutului învăţămîntului (materii şi programe) fiind mai anevoioasă. Alte opinii apreciază că principalele schimbări cerute de studenţi se refereau la modalităţile de predare şi verificare mai mult decît la programe. Nici aceste doleanţe n-au fost neglijate dar, în ansamblu, ele au fost trecute pe planul secund. S-ar impune totuşi rezolvarea imediată a unor aspecte legate de acestea, de pildă desfiinţarea cursurilor ţinute în faţa a o mie sau o mie cinci sute de auditenţi, existenţa grupelor mici de studiu pentru toate materiile, notaţia permanentă sau examinarea eşalonată. Semnalind aceste aspecte complexe ale aplicării concrete a schimbărilor, „Le Monde" consideră că principala ar fi o mare greşeală în condiţiile de faţă. O analiză atentă a tuturor părerilor, consultarea oamenilor de diverse tendinţe, dezbaterea publică îndelungată sînt necesare şi cer timp. O reformă poate întruni sufragiile tuturor, scrie Duverger, lucru posibil în teorie, dar în practică împrejurările sînt complexe, au multe aspecte particulare.

Deci, privite în ansamblu, părerile sînt felurite şi încă ezitante. Întîrzierea e socotită la fel de primejdioasă ca şi graba. Opinia publică franceză pare să fie însă de acord asupra unui punct: situaţia, acum, este mai bună decît se putea spera la începutul verii, dar cel mai mare pericol ce ameninţă universitatea rămîne... calendarul.

MAPAMOND STUDENŢESC

ziua studentului

Prima duminică a lunii octombrie este, pentru studenţii din Republica Populară Democrată Coreeană, în fiecare an, prilejul sărbătoririi entuziaste a „Zilei studentului". Relatind pe larg manifestările organizate în această zi presa din Phenian aminteşte corelarea dintre această dată şi data de 25 octombrie 1945, cînd tovarăşul Kim Ir Sen, vizitînd şcoala Shamhung, a discutat şi elaborat un nou program de dezvoltare a educaţiei. Astăzi, 98 de institute de învăţămînt superior îşi deschid porţile, an de an, pentru tinerii studioşi.

63 de studenţi mexicani eliberaţi!

După cum informează agenţiile de presă, 63 de studenţi arestaţi în timpul acţiunilor de luptă ce au avut loc nu de mult în capitala Mexicului au fost eliberaţi, organele judiciare neavînd probe pe baza cărora aceştia să fie aduşi în faţa tribunalului.

Procurorul general Julio Sanchez care a făcut cunoscută această măsură n-a precizat însă cite persoane mai rămîn sub arest dar, a subliniat el, „calea spre reîntoarcere la ordine şi calm este deschisă".

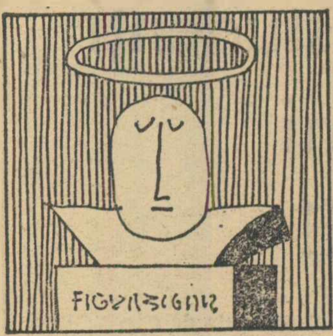
Avocaţii preşedintelui Gustavo Diaz în discuţia ce au purtat-o cu liderii Comitetului naţional de grevă au declarat de asemenea că „guvernul demonstrează încă o dată dorinţa de a rezolva pe o cale de conciliere problemele survenite în conflictul studenţesc".

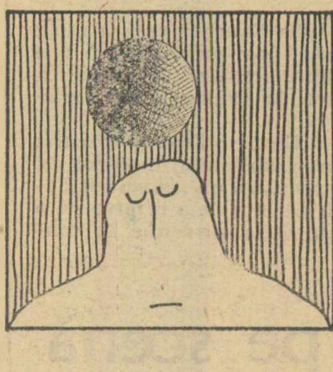
hippies pe scenă

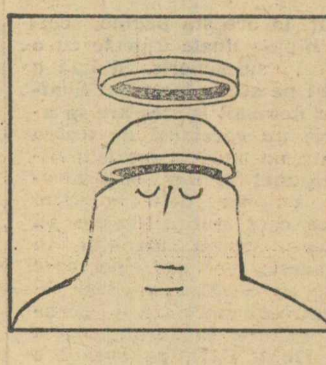
Într-un număr trecut, la această pagină, semnalam în fenomenul hippie unele aspecte cu o tentă de artă dramatică sui-generis. Şi iată o confirmare neaşteptată: pe scena teatrului Shaftesbury din Londra un deosebit succes are în aceste zile de octombrie un spectacol de teatru hippie! E vorba de Hair, un musical jucat în stilul devenit deja tradiţional la hippies-ii newyorkezi, „încununat" cu un delir general, în final. Fotografia pe care o reproducem vă poate furniza o idee asupra modului în care se desfăşoară acest spectacol, pe care critica londoneză îl apreciază „original şi inteligent", pe linia teatrului american de „contestaţie", neuitind să adauge laude la adresa protagonistei, Marsha Hunt. Deci, pe curînd o vedetă de teatru hippie...

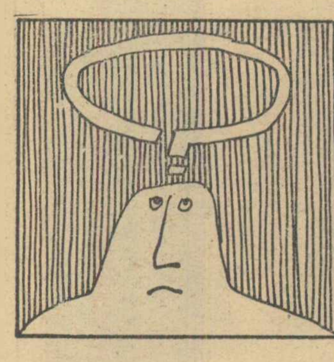

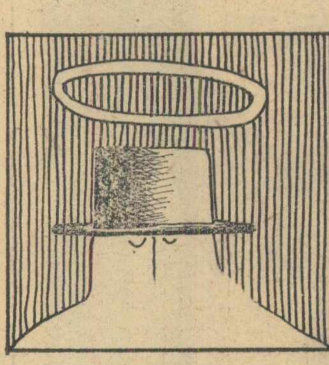
Cinci caricaturi de I. Dogar-Marinescu

Un război neterminat

Arhivarul principal al ducatului Lichtenstein a făcut nu de mult o descoperire îngrijorătoare. Acest stat, situat între Elveția și Austria, numără 15 000 de locuitori și se află, în momentul de față, în stare de război cu Prusia. De ce? În 1886, Lichtenstein a intrat în război cu Prusia, alături de Austria, trimițînd pe front o armată de 66 de oameni. Ulterior, prusacii au încheiat cu Austria un tratat de pace, dar Lichtensteinul a fost omis. Locuitorii Lichtensteinului nu ar avea nimic împotriva păcii cu Prusia, însă, de mai multe decenii, statul prusac nu mai există!

Valoarea unei mărci

Recent, în S.U.A., s-a vîndut, la licitație, cu 35 000 de dolari, o marcă poștală, editată în anul 1869. Mărcile acestei serii nu sînt o raritate și costă, în mod obișnuit, 15 cenți. Marca vîndută avea însă o particularitate: din vina tipografiei, imaginea lui Columb a apărut cu capul în jos. Cu această greșeală nu s-a emis decît o singură foaie, din care, în momentul de față, au mai rămas doar trei exemplare.

Sondă în centrul orașului

O societate petrolieră americană a găsit în centrul orașului Los Angeles o sursă de gaze și petrol. Montarea unei sonde obișnuite era aici imposibilă, însă societatea nu a vrut să renunțe la o afacere atît de bănoasă și, ca să nu strice aspectul orașului, a construit-o, în cele din urmă, sub forma unui bloc de locuit. Astfel, numărul caselor din Los Angeles s-a majorat cu încă un zgîrie-nori.

6 kilograme de tutun în plămîni

Recent, în Austria, a avut loc un Congres internațional al medicilor, la care s-a discutat mult despre răul pe care-l produce fumatul. Docentul Kaibl, din Viena, specialist în bronșite cronice, a făcut o comunicare interesantă, referitoare la fumul tabagic. S-a constatat că fumul unei singure țigări conține 80 de milioane de particule tari microscopice, din care, un fumător obișnuit, în decurs de 20 de ani, inhalează aproape 6 kg. Organismul luptă din răsputeri cu cenușa tabagică, care atacă plămînii, însă, la un moment dat, în această luptă inegală, el cedează.

Divorțuri de toamnă

Toamna aceasta a fost înregistrată de presă ca un sezon al divorțurilor celebre. O epidemie de divorțuri a lovit lumea teatrului și filmului, deci domeniul unde căsătoria stelelor constituie un... bun public. Mina s-a despărțit de Augusto Martelli, compozitorul și ...acompaniatorul ei preferat; Glenn Ford, vedetă a ecranului, a divorțat de altă vedetă (dar a... televiziunii), Kathy Hays; Nancy Sinatra nu mai e soția cîntărețului Tommy Sands: Carla Gravina și Gian Maria Volonte s-au separat, el preferind compania atractivei Mireille D'Arc. Nici noul preferat al Brigittei Bardot, Gigi Rizzi, n-a rezistat cu multe șanse în jurul adulatei vedete. Britt Eklund (în fotografie) nu mai e soția reputatului comic englez Peter Sellers ș.a.m.d.

În fond, învățămintele trase de pe urma acestei epidemii sînt profitabile și pentru public și pentru vedete. Se verifică astfel că atunci cînd popularitatea nu are șanse să fie sporită prin contribuții artistice, viața particulară oferă multe resurse pentru menținerea popularității. Avantaj pe care, de pildă, fotbaliștii nu-l au. Din păcate...

Mona Lisa în metrou?

La Paris, în sălile de așteptare ale metroului, s-a organizat o expoziție cu copiile operelor de artă expuse în muzeul Louvre. În fotografie — celebra „Fecioara cu copilul" de

Olivet. Această popularizare a operelor de artă a adus deja un surplus de vizitatori muzeului.

Ochiul-oglindă a creierului

Psihologii americani au dat unor studente să rezolve o serie de probleme de matematică, iar o cameră specială fotografia, la fiecare secundă, irisul ochilor lor. Inițial, studentele trebuiau să memoreze cîteva cifre. Cînd memoria era încordată, pentru a reține cifrele, pupila ochilor se mărea, iar după răspuns se micșora din nou. Cu cît șirul cifrelor creștea, cu atît pupila se dilata mai mult.

Ochii noștri trădează deci, în orice moment, efortul creierului.

Luna — cheie a Bibliei?

Jean Sendy, autorul cărții cu acest titlu, susține o teorie îndrăzneață: cu 20 000 de ani înaintea erei noastre, cosmonauți din altă planetă au venit pe Pămînt, unde au adus străbunilor noștri, de-abia ieșiți din preistorie, o civilizație extrem de rafinată. În anul 8 000 î.e.n. acești celești scîrbiți de răutatea oamenilor au părăsit Pămîntul distrugînd toate instalațiile. În călătoriile lor dus și întors ei s-au folosit de Lună ca de o escală. Cînd oamenii vor ajunge pe Lună ei vor găsi acolo urmele acestor escale. Jean Sendy își bazează teoria pe studierea atentă a Genezei și explică credința oamenilor în îngeri prin amintirea păstrată acestor cosmonauți pe care îi numește „celești". Potopul n-ar fi decît felul în care celeștii au distrus toate instalațiile lor, iar Turnul lui Babel și

Marea Piramidă doar încercări ale oamenilor de a imita celeștii și de a ajunge la Lună. Jean Sendy așteaptă calm ca teoria lui să fie recunoscută ca adevărată de îndată ce oamenii vor ajunge pe Lună.

Operă și scrimă

Ultima descoperire a Operei din Paris, soprana de coloratură Christiane Eda Pierre, este martinicheză. În Lucia de Lammermoor a avut un succes atît de răsunător încît a fost rechemată de 12 ori, dar în fotografia de față tînăra soprană nu joacă un rol, ea este într-adevăr o foarte bună floretistă, soțul ei fiind profesor de scrimă la Conservatorul din Paris.

Umor cu lingurița

Mama unui student la medicină este întrebată:

— Cum merg studiile fiului dv.?

— Foarte bine, răspunde mama cu o figură radioasă. Știe deja să vindece pe copiii mici!

*

Un domn și o doamnă se întîlnesc:

— Vă mai aduceți aminte, spune doamna, foarte afectată, sînt zece ani de cînd mi-ați cerut mîna și v-am refuzat?

— O, da, așa e. Una din amintirile mele cele mai frumoase!

*

— Cum îți merge în căsnicie, Popescule?

— O, soția mea e un înger!

— Ce fericit ești! A mea mai trăiește...

*

Ea (visătoare): Îți aduci aminte Costică, era o noapte ca asta cînd ne-am întîlnit prima oară.

El (soțul): Da, Da! Groaznică noapte!

*

— Doctorul: Bagă bine de seamă: tabletele sînt pentru stomac, fiolele pentru nervi și pilulele pentru cap.

— Pacientul: Dar de unde știu ele unde să se ducă după ce sînt înăuntru?

Divanul lui Muir es Kisim

— Nu vă supărați, autobuzul ăsta merge pînă la cap?

— Depinde cît aveți capul de departe.

*

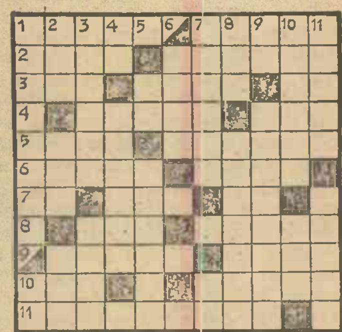
— Alo, nu vă supărați. Numărul dumneavoastră de telefon mi-a dat trei numere cîștigătoare la „Pronoexpres". N-ați vrea să-mi spuneți cine sînteți pentru a vă mulțumi?

— I. S. Loto-pronosport.

Apropo de Olimpiadă

Lungime:

1. OLIMP.... — ...IADĂ 2. CA NOE — Lovește ȚINTELE 3. Bărbierit — ÎMPINS (inf.) — Prima și ultima la GIMNASTICĂ! 4. URMĂRIT — ALEARGĂ de unul singur 5. Jumătate deasupra! — ZID (pl) 6. Încă o TURĂ — Indicată la GREUTATE 7. FINIȘ la... sfîrșit! — 400 METRI PLAT — Ștefan Nicu! 8. ARMĂ, calibru redus! — BOX 9 Admirat la ÎNĂLȚIME — Un fel de BOB (apropo de Olimpiada albă). 10. CULOARE — SĂRITURĂ (inf.)... 11. DEPĂȘITĂ.

Înălțime:

1. PROBĂ — În frunte la CICLISM! 2. După proba de NATAȚIE (fem. sing.) — Peste PRAG — Contra-TALPĂ 3 RECORD MONDIAL pentru PRĂJINĂ (pl) — Pînă aici 4. TIMP redus! — ÎNCERCARE nereușită 5. UNGARIA—MEXIC! — Specialitate la PUȘTI 6. INOTATOR 7. DISC — Primele două locuri la SULIȚĂ! 8. Ieri, mîine! — Copleșit de EMOȚIE în fața unor PROBE — 9. Prima manșă! — TUȘ 10. Recrut — Probă la SOL 11. PRĂJINĂ și SULIȚĂ — În sfîrșit, AUR.

D. BUJDOIU

PREUNIVERSITARIA

POŞTA ADMITERII

DOINA PREOTEASA — Bucureşti — doreşte să dea examen de admitere la Facultatea de calcul economic şi cibernetică economică.
Ne întreabă la ce materii trebuie să se pregătească în vederea admiterii.

RĂSPUNS: Materiile la care se dă examen pentru admiterea în Facultatea de calcul economic şi cibernetică economică sînt: matematica (algebră, geometrie, trigonometrie) şi fizică. La fizică se susţine numai un examen scris, iar la matematică examenul cuprinde o probă scrisă şi una orală.

MIHAI ION — Buftea — Ilfov — întreabă dacă la examenul de admitere în Facultatea de automatică vor fi solicitate candidaţilor aceleaşi capitole ale matematicii şi fizicii ca şi pînă acum. Ne mai întreabă dacă, la fel ca în anii precedenţi, nu va fi solicitată candidaţilor demonstrarea formulelor la geometria plană şi în spaţiu.

RĂSPUNS: La examenul de admitere care vă interesează, candidaţilor le vor fi solicitate aceleaşi capitole ale matematicii şi fizicii ca şi pînă acum. De asemenea, la fel ca în anii precedenţi, nu se va cere demonstrarea formulelor la geometria plană şi în spaţiu. La celelalte întrebări vă vom răspunde prin poştă.

Consultaţie la matematică (I)

PARABOLA PARABOLELOR

Inaugurăm acest ciclu cu o problemă de geometrie analitică dată la al treilea concurs de admitere din acest an la Facultatea de matematică-mecanică din Bucureşti, problemă însoţită de rezolvare şi de cîteva comentarii în legătură cu soluţiile date de marea majoritate a candidaţilor.

★

Pe parabola $y^2 - 2px = 0$, de focar F, se consideră punctele P_1 şi P_2. Fie Q_1 şi Q_2 proiecţiile lor pe directoare şi S intersecţia tangentelor la parabolă în punctele P_1 şi P_2. Să se arate că:

a) punctele F şi Q_1 sînt simetrice în raport cu dreapta SP_1 iar punctele F şi Q_2 sînt simetrice în raport cu SP_2;

b) triunghiurile SFP_1 şi SQ_1P_1 sînt egale; de asemenea triunghiurile SFP_2 şi SQ_2P_2;

c) triunghiurile P_1FP_2 şi Q_1SQ_2 au aceeaşi arie.

Rezolvare. Fie a şi b ordonatele punctelor P_1 şi P_2. Din faptul că P_1 şi P_2 sînt pe parabolă rezultă că avem $P_1\left(\frac{a^2}{2p}, a\right)$ şi $P_2\left(\frac{b^2}{2p}, b\right)$. Directoarea parabolei avînd ecuaţia $x = -\frac{p}{2}$ cele două proiecţii pe ea sînt $Q_1\left(-\frac{p}{2}, a\right)$ şi

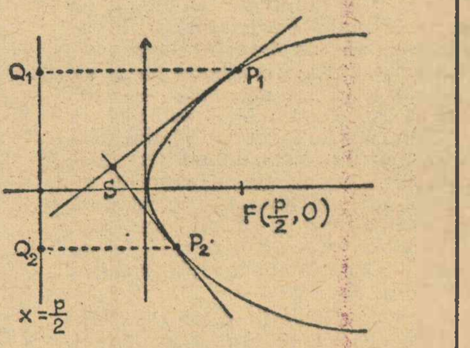

Fig. 1

$Q_2\left(-\frac{p}{2}, b\right)$. Tangentele în P_1 şi P_2 se obţin prin dedublarea ecuaţiei parabolei şi avem (SP_1) $2px - 2ay + a^2 = 0$ (SP_2) $2px - 2by + b^2 = 0$. Din rezolvarea acestui sistem găsim coordonatele punctului de intersecţie $S\left(\frac{ab}{2p}, \frac{a+b}{2}\right)$.

a) Pentru a arăta că F şi Q_1 sînt simetrice în raport cu dreapta SP_1 va trebui să demonstrăm că dreptele FQ_1 şi SP_1 sînt perpendiculare şi că mijlocul M al segmentului FQ_1 se află pe dreapta SP_1 (fig. 2). Focarul parabolei are coordonatele $F\left(\frac{p}{2}, 0\right)$ şi deci $m_{FQ_1} = -\frac{a}{p}$

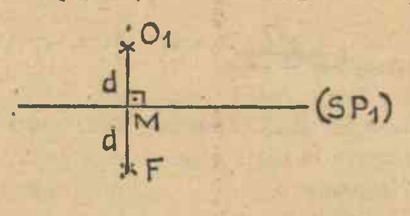

Fig. 2

iar $m_{SP_1} = \frac{p}{a}$. Observăm că $m_{FQ_1} \cdot m_{SP_1} = -1$ şi deci cele două drepte sînt perpendiculare. Mijlocul segmentului FQ_1 este $M\left(0, \frac{a}{2}\right)$. Coordonatele sale verifică identic ecuaţia dreptei SP_1. Dacă în aceste calcule schimbăm pe *a* cu *b* obţinem acelaşi rezultat pentru punctele F, Q_2 şi dreapta SP_2.

b) Pentru a demonstra că triunghiurile SFP_1 şi SQ_1P_1 sînt egale vom arăta că au respectiv toate laturile egale. Aceasta se poate face fie direct prin calcul cu ajutorul formulei distanţei dintre două puncte. $SF^2 = SQ_1^2 = \frac{a^2b^2}{4p^2} + \frac{a^2 + b^2}{4} + \frac{p^2}{4}$.

$$FP_1^2 = Q_1P_1^2 = \frac{a^4}{4p^2} + \frac{2a^2}{4} + \frac{p^2}{4}$$

SP_1 = comun, fie făcînd observaţia că $P_1F = P_1Q_1$ conform definiţiei parabolei ca loc geometric şi $SQ_1 = SF$ din faptul că Q_1 şi F sînt simetrice în raport cu dreapta SP_1. Prin schimbarea lui *a* cu *b* în relaţiile de mai sus se obţin rezultatele şi pentru triunghiurile SFP_2 şi SQ_2P_2.

2) Folosind formula pentru aria triunghiului, atunci cînd se cunosc coordonatele vîrfurilor, obţinem

$$A_{P_1FP_2} = \pm\frac{1}{2}\begin{vmatrix} \frac{a^2}{2p} & a & 1 \\ \frac{p}{2} & 0 & 1 \\ \frac{b^2}{2p} & b & 1 \end{vmatrix} = \pm\frac{1}{2}(b-a)\cdot\left(\frac{p}{2}+\frac{ab}{2p}\right)$$

$$A_{Q_1SQ_2} = \pm\frac{1}{2}\begin{vmatrix} -\frac{p}{2} & a & 1 \\ \frac{ab}{2p} & \frac{a+b}{2} & 1 \\ -\frac{p}{2} & b & 1 \end{vmatrix} = \pm\frac{1}{2}(b-a)\left(\frac{p}{2}+\frac{ab}{2p}\right)$$

şi deci cele două triunghiuri au aceeaşi arie.

Dintre cei 118 candidaţi prezentaţi la proba de geometrie, aproximativ 70 au ales această problemă. Marea majoritate a acestora au luat punctele P_1 şi P_2 simetrice faţă de axa Ox, adică de forma $P_1(a, \sqrt{2pa})$ şi $P_2(a, -\sqrt{2pa})$. O altă parte au luat punctele $P_1(a, \sqrt{2pa})$ şi $P_2(b, \sqrt{2pb}$, adică le-au impus condiţia de a se afla numai pe ramura parabolei situată deasupra axei Ox. Pornind de la această punere a problemei, chiar dacă ar fi raţionat corect în continuare — ceea ce nu s-a prea întîmplat, ei ar fi rezolvat *doar* un caz particular. Numai cîţiva dintre candidaţi au luat corect coordonatele punctelor P_1 şi P_2.

În continuare, pentru a arăta că punctele F şi Q, sînt simetrice, în raport cu dreapta SP_1, unii au calculat distanţa de la punctul F, respectiv de la Q_1, la dreapta SP_1, şi găsind că aceste distanţe sînt egale au tras concluzia că punctele sînt simetrice. Alţii au considerat că este suficient să arate că mijlocul M al segmentului Q_1F se află pe dreapta SP_1. Din compararea desenelor din figurile 3 şi 4 cu cel din figura 2 observăm cu uşurinţă că aceste condiţii nu sînt suficiente, deşi sînt necesare, pentru a demonstra că cele două puncte sînt simetrice în raport cu dreapta dată.

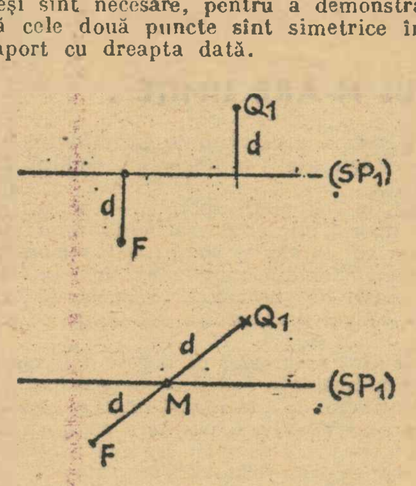

Fig. 3—4

La punctul b) o bună parte dintre candidaţii care au ales această problemă, pornind de la faptul că două triunghiuri egale au ariile egale, au calculat ariile acestor triunghiuri şi au observat că ele sînt egale, trăgînd de aici concluzia că triunghiurile sînt egale.

Toate cele de mai sus demonstrează o anumită superficialitate în folosirea unor teoreme foarte bine cunoscute de marea majoritate a celor care s-au prezentat la examen dat fiind că problema nu presupunea decît cunoştinţe elementare de calcul şi de geometrie. Rezultatul unei astfel de comportări a fost dezastruos. Au fost admişi numai 12 candidaţi cu medii peste 5.

D. SMARANDA

lector la Facultatea de matematică-mecanică, Universitatea Bucureşti

ARHITECTURA — O FACULTATE DIFICILĂ?

Am absolvit vara aceasta un liceu din Timişoara şi m-am ambiţionat să dau examen de admitere la Institutul de arhitectură din Bucureşti

Dar... am căzut la concurs din cauza notelor prea mici la probele de desen — piesele de rezistenţă ale admiterii la Arhitectură.

Această „experienţă" a avut darul să mă intimideze puţin, dar cum în liceu fusesem elev bun la desen (unii mă îndrumau chiar spre Arte plastice, ceea ce să recunoaştem este altceva) şi mă pregătisem bine la celelalte obiecte de examen, mi-am păstrat calmul şi mi-am văzut de examene în continuare. M-am convins apoi, pe propria-mi piele, că pentru a reuşi la acest institut nu este suficient să fii nici măcar elev excepţional. Trebuie, repet, trebuie să te pregăteşti în afară de ce-ţi oferă şcoala. M-am gîndit dacă într-adevăr examenul este exagerat de dificil iar examinatorii prea exigenţi. Cred că nu. Dar puţinul care desparte această negaţie de o afirmaţie ţine de ceea ce înseamnă regulile fundamentale ale desenului şi exerciţiul corespunzător pentru realizarea corectă a unui desen elementar. Şi, la urma urmelor, este concurs, iar nu un examen oarecare. Este firesc să intre cei mai bine pregătiţi. Deşi constatările nu mă slujesc, nu pot să nu fiu obiectiv. Totuşi ce-aş putea face? Să încerc să găsesc de lucru într-o instituţie de proiectare? S-ar putea să nu reuşesc prea curînd, întrucît nu am nici o experienţă anterioară. Să-mi găsesc un meditator?

Să renunţ la această facultate? Nici în ruptul capului! Atunci? Aş sugera redacţiei să publice cîteva consultaţii privind examenul la această facultate dar înţeleg că aceasta nu ar rezolva decît în mică parte problema. Mă întreb de ce nu se organizează, după o tradiţie mai veche la noi, anul preparator, eliminînd chiar în cursul acelui an pe cei ce se dovedesc lipsiţi de aptitudini şi pregătind pe ceilalţi pentru admitere. Admiterea ar însemna a doua fază a selecţiei. „Anul preparator" prezintă nu numai un interes personal al candidaţilor, ci şi general, şi iată de ce: nu vreau să mă bag în probleme care nu sînt încă de nasul meu, dar am citit în „Viaţa studenţească" despre dificultăţile ce le creează studenţii admişi cu note limită nu numai în anul I ci şi în anii următori. Cred că anul preparator — cel puţin la unele facultăţi (ca unul care am trăit febra admiterii nu sînt străin de dificultatea de a reuşi la admiterea în alte facultăţi, cum sînt Medicina, Construcţiile, unele facultăţi ale Politehnicii) — ar elimina în mare parte aceste neplăceri, reprezentînd un cîştig de calitate pentru viitorii specialişti.

Pentru cazul că totuşi soluţia cu anul preparator nu ar fi găsită convenabilă, cred că o oarecare departajare în clasa a XII-a, care să vizeze, suplimentar de programul obişnuit, pregătirea exclusivă la unele obiecte cu profesorii noştri sau cu unele cadre didactice — îndrăznesc să spun — din învăţămîntul superior, ne-ar ajuta mult. Astfel, nu am rămîne în seama asigurărilor de succes date la mica publicitate din „România liberă". Mă jenez la gîndul că cineva ar putea afirma că propuneri bune nu pot veni de la unul care a picat la examenul de admitere, dar vă rog să mă credeţi că intrarea în facultate mă frămîntă deosebit de mult.

Manole AUGUSTIN

CRONICA MICROBISTULUI

GÎNDIND LA CUPA CAMPIONILOR

Cu toate că două teamuri universitare au urcat în ultimul an pe podiumul cel mai înalt al campionatelor noastre naționale, numai baschetbalistele Politehnicii București vor avea onoarea și datoria de a ne reprezenta în Cupa Campionilor Europeni. Regretele pe care le încercăm față de neparticiparea celorlalte campioane — studentele handbaliste din Timișoara — sînt cu atît mai mari cu cît acestea aveau șanse mai multe, dacă ținem seama că în ediția trecută a marii competiții continentale au ajuns pînă în semifinale și puțin le-a lipsit să nu se califice și mai departe. Dar — ghinion ! — în acest an nu se mai organizează C.C.E. la handbal feminin. Acum, cu trei săptămîni înaintea datei probabile a primei confruntări la baschet (16 noiembrie, București : Politehnica — Echipa campioană a Iugoslaviei), credem că este cazul să stăruim în cîteva rînduri de tipar asupra formei actuale a campioanelor noastre.

Le-am însoțit, recent, într-un lung și obositor dar foarte util turneu prin Franța. Este drept, echipele gazde nu sînt chiar de prima mînă în Europa, dar au progresat mult în ultimul an și s-au bătut cu o exemplară voință de a învinge — ceea ce a făcut ca reprezentantele noastre să găsească peste tot condițiile grele pe care le vor întîmpina în confruntările oficiale. În compania primelor 6 echipe ale Franței, ele au cîștigat de 4 ori, au pierdut o dată și au realizat un egal în ultima partidă, cînd pentru a nu pierde trenul au renunțat la prelungirile de rigoare. Care ar fi, pe scurt, principalele concluzii și învățăminte ?

În primul rînd, că echipa este bine pregătită, fiind capabilă să-și pună în valoare valențele tehnico-tactice și calitățile fizice chiar dacă se află pe terenul advers. Primele cinci jucătoare — Cornelia Taflan, Sanda Dumitrescu, Ecaterina Vogel, Gabriela Ciocan și Bogdana Diaconescu — pot realiza un joc spectaculos și eficace în orice companie, iar Elena Ghiță și Anca Demetrescu pot oricînd să fie introduse în formație — fără ca jocul să sufere scăderi (ba, uneori, se întîmplă chiar invers !). Atacul funcționează mai întotdeauna bine, iar apărarea — atunci cînd aplică „zona" — este greu de trecut. În Franța punctele cele mai multe le-a înscris Sanda Dumitrescu (89) iar într-un catalog al notelor privind comportarea în fiecare partidă (un catalog, evident, personal și neoficial, dar tare temut de fete — care la un moment dat mi-l și ascunseseră) tot ea a fost prima, cu media 8. Au urmat-o Taflan (7,66), Ciocan și Vogel (7), Ghiță (6,66), Diaconescu (6,33) și Szabados (6,20). Faptul că nivelul jocului n-a coborît niciodată sub o ștachetă ridicată la o înălțime onorabilă, ca și numeroasele momente excelente, de mare spectaculozitate, reușite în fiecare partidă, ne determină să conchidem că antrenorul Grigore Costescu poate manifesta o îndreptățită încredere în potențialul formației pentru pregătirea căreia cheltuiește destulă pricepere, mult timp și întregul său suflet.

Dar, gîndind la Cupa Campionilor Europeni, avem obligația să subliniem și acele insuficiențe care mai împiedică Politehnica București să fructifice de fiecare dată — și la scoruri mai... astronomice ! — posibilitățile considerabile ale talentatelor sale jucătoare.

Una din aceste insuficiențe este, credem, folosirea unui număr prea mic de jucătoare : șase. Antrenorul a dorit să-și antreneze bine prima formație și, totodată, să evite insuccesele, dar poate și mai bine era dacă — în unele partide cînd titularele erau extenuate de oboseala călătoriei și de efortul cerut de trei meciuri în trei zile — ar fi fost încercate și rodate Anca Demetrescu (prezentă doar accidental în două meciuri) sau Chelaru și Firlingher (care n-au jucat nici o clipă).

Este vorba, apoi, de lipsa de receptivitate a majorității jucătoarelor față de apărarea „om la om". Știm, acest sistem solicită pe fiecare să facă risipă de energie, să faulteze — și, deci, să riște a părăsi terenul mai devreme — cu alte cuvinte să alerge în permanență și să-și dedice jocului întreaga capacitate fizică. Eficiența unui astfel de sistem este mult prea mare pentru a renunța la folosirea lui — ceea ce m-a făcut să fiu de partea antrenorului Costescu atunci cînd a insistat în această direcție chiar cu prețul înfrîngerii din al doilea meci cu Clermont-Ferrand. Dacă jucătoarele înseși vor crede mai mult în această idee, randamentul echipei va fi mai bun și mai tonic. (Evident, cu condiția să fie folosit întregul lot — întrucît în meciurile internaționale nu poți adopta apărarea „om la om" numai cu... șase jucătoare).

Părerea noastră este că în timpul rămas pot fi remediate și aceste deficiențe. Șansele Politehnicii București în Cupa Campionilor Europeni la baschet feminin n-ar fi, în acest caz, de neglijat.

G. MITROI

Paris, 28 octombrie

ofsaid

La încheierea transmisiunii meciului de fotbal de pe stadionul din Lisabona, Ion Ghițulescu, comentînd ezitarea unor confrați ziariști de a-și exprima stante pede opinia despre insuccesul formației noastre, spunea: „Eu mi-am spus părerea. Dumneavoastră **(adică noi, publicul ascultător)** puteți să trageți concluziile".

Ne întrebăm însă ce concluzii putem trage după o transmisie în care penuria de exprimare ne-a pus și pe noi, ascultătorii, într-o situație penibilă, iar blizeala voioasă a crainicului nostru ne-a făcut să credem că ia parte la niște clovnerii amuzante.

Ce să mai spunem de iresponsabila enormitate pe care a debitat-o afirmînd că echipa noastră n-a fost inferioară din punct de vedere tehnic **cînd termenul de comparație e soccerul portughez și încă într-un meci pierdut de noi, slavă domnului, numai la 3—0.**

Am fi nedrepți însă dacă n-am recunoaște că la un moment dat i-a ieșit crainicului nostru și un porumbel din gură : Aceasta mă face să fiu mai la locul meu.

Ar cam fi timpul, adăugăm noi.

CIVILIZAȚIA SPORTULUI

FAIR-PLAY-UL N-ARE LIMITE...

Cînd m-am gîndit să scriu despre această noțiune, la impulsul inițiativei revistei „Viața studențească", am simțit o descărcare psihică. Cauza o veți găsi în rîndurile ce urmează...

Noțiune folosită — mai ales de condeierii sportivi — pentru a demonstra gradul de sportivitate (moral, etic, omenesc) ne-a format un timp optica spectaculară încă limitată ca durată și spațiu a fenomenului în sine. Singularitatea, voit ori nevoit adoptată, motivată numai la fața locului, a adus grave prejudicii masei de spectatori, organelor și organizațiilor obligate și ele a forma cadrul pitorescului act uman ce se numește sport și se traduce adesea fotbal.

Îmi iau permisiunea, pentru ilustrarea celor ce doresc a fi net tranșate, să fac cronica ideilor ce ne animă prin fotbal. Deoarece mai ales el este acela ce s-a jucat din instinctul de a se mișca, mișcare ce s-a vrut a fi spectacol. Un spectacol cu sens emotiv, o chemare sentimentală, o limită umană. Cu alte cuvinte un spectacol complet. De aici și necesitatea competenței și obiectivității tuturor ca prim răspuns la fair-play !

„Ineficacitatea" de pînă acum a fotbalului românesc o explic tocmai prin formele lipsite de „fair-play" ce se perpetuează, fiindcă acceptă limite de nomenclatură (a se citi departamente !), limitează drepturile pe „sprînceană", dar obligă la realizări identice pentru care nu există cadrul organizatoric, tehnic, financiar-administrativ corespunzător.

În conlucrarea noastră cu mediul înconjurător, conlucrare ce se vrea cît mai elevată, complexă și nouă, avem nevoie de un areopag de personalități distinse în specialitate, atașate fără limite ale pasiunii și teoriei specifice, care să se impună tocmai prin fotbalul practicat. Or, cum organizarea este o noțiune a vieții noastre moderne, este cazul să nu așteptăm mai mult decît dăm de la aceasta. Ea există de multe ori datorită ideilor spontane ale membrilor, rezultă din ideile personalităților creatoare care s-au consacrat scopului, dar mai ales prin investițiile făcute în scop lucrativ și, dacă acceptăm că motorul îl constituie simțul comunității și necesitatea activității în comun pe care se bazează viața sportivă, putem concluziona că *organizarea performanței — adevăratul fair-play — depind în ultimă instanță de performanța organizării*. Este ceea ce n-are limite...

Să-i convingem, deci, pe diriguitorii sportului de importanța factorului fotbal pe care nu-l poate ocoli nimeni, pentru a-i asigura activitatea la parametrii ceruți de lumea ultra-civilizată a zilelor noastre. Altfel spus : ne trebuie o federație autonomă care să stabilească o solidaritate reală în toate compartimentele fotbalului nostru, pentru a permite acestui sport să respire aerul propriu.

Adevăratul fair-play (al celor în cauză) constă tocmai în schimbarea opticii, pentru ca în nici un caz să nu mai tolereze starea de incertitudine din care fotbalul nostru a ieșit complet... deteriorat. Nu putem și nici n-avem dreptul (nu este fair-play !) să ignorăm legile proprii fotbalului. El poate concura cu oricare disciplină. Dar nu pe baza acelorași ordine, decrete, ci într-o ambianță de stimulare și emulație obiectivă. Și în nici un caz nu oprind elevii să joace fotbal vor crește campionii la... trasul cu arcul ! Așa cum Ministerul Învățămîntului a procedat și încă mai procedează, precizînd disciplinele obligatorii în școală ! Fair-play înseamnă libertatea tuturor de a se alinia la startul pasiunilor, al talentului... și nu înregimentarea, forțată chiar, în căruța amintirilor sau a unor detalii de statistică planificată.

Pe noi progresul fotbalului ne-a prins nepregătiți, fiindcă — în afară de cele subliniate mai sus — factorul presă n-a luptat pentru fotbal cu armele adevăratului fair-play. Deși nepuși la punct cu detaliile au insistat (nenorocirea că hemoragia continuă...) să discute despre sistem, așezări, acoperire etc. cînd *principalul este jocul, concepția despre joc și de joc.* Se despică cu sabia firul în zece de către unii „competenți" — criticînd de la metodă la metodist totul, fără să se recunoască — sub nici un chip, în cortegiul mare al tuturor acelora care au făcut ca fotbalul nostru să nu aibă nici o apreciere la bursa marilor confruntări. Or, fair-play-ul solicită și acestui important aliat recunoașterea adevărului că constatarea unei neputințe nu poate fi tot atît de abundent comentată precum constatarea unei eficacități. Cu atît mai mult cu cît adversarii sînt crescuți la școala virtuții, a adeziunii totale pentru sportul rege — fotbalul ! Adevăr spus de Toni Nett sub forma : „Organismul învață numai ce exersează" A sosit timpul să exersăm fotbalul...

Analiza finală a fair-play-ului ne găsește, cinstit vorbind, pe toți complici ai mediocrității. Publicul, în lipsă de respect, recurgînd la dispreț, huliganisme, mai ales față de adversar și uneori față de echipa proprie. După ce îi adulează îi... hulește. Aprecierea pe care o dă este viciată grav de la arbitru la jucător și așa mai departe...

Este deci momentul ca fotbalul să fie considerat ca o artă, un sanctuar al fair-play-ului, fiindcă altfel totul devine ridicol. Or, dacă un scriitor rămîne cu o operă, un pictor cu un tablou, un compozitor cu o melodie, de ce jucătorului, antrenorului (ce bine ar fi să-i avem) în urma unui eșec mai ales de proporții i se anulează totul, chiar totul ? Pierde acumulările, risipește speranțele, se năruie în abisul anonimatului după ce a trecut prin purgatoriul insultelor și aversiunii. Aceasta chiar dacă ieri era purtat în triumf (un „ieri" cu o bătaie lungă... de la o duminică la alta). Toate acestea au fost posibile fiindcă am crezut că fair-play-ul are limite, că el este expresia numai a jocului și nu a vieții pe care în fond o reprezintă ; și viața înseamnă eu, tu, el... noi toți acei de astăzi, uniți de tradiții și abandonînd tradiții...

C. TEAȘCĂ

Redacția : Str. Brezoianu 13, tel. 14.02.15. Tiparul executat la Combinatul poligrafic „CASA SCÎNTEII" 40-466